

Εντυπο κλειστό Αρ. Αδ. 1133/25.2.97 Κ.Δ.Α.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ετος 14^ο - Τεύχος 56

Οκτώβριος - Δεκέμβριος 1999

ΣΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΥΤΟ:

Σελ.

☐ Γ. Σελλιανάκη: Πού εξαντλείται η δραστηριότητα μερικών σημερινών Αγροτικών Συνεταιριστών	193
☐ Δημήτριος Β. Διάγκος: (Νεκρολογία)	196
☐ Ειδήσεις αγροτικές - συνεταιριστικές (με διατύπωση μερικών σχετικών απόψεών μας)	199
☐ Margita Lukkarinen: Οι νέοι συνεταιρισμοί δημιουργούν θέσεις εργασίας	203
☐ Ιταλία: Ο θεσμός των «Κοινωνικών Συνεταιρισμών». Νομοθεσία	210
☐ Κ. Παπαγεωργίου: Ο 5ος τόμος του έργου «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα» του Αριστ. Ν. Κλήμη	215
☐ Το καταστατικό της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού	218
☐ Το νέο νομοσχέδιο για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Παλαιότερες χρήσιμες υποδείξεις της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού	225
☐ Α.Ν. Κλήμη: Βιβλιογραφία συνεταιριστική και αγροτικής οικονομίας 1978 - 1985	231
☐ Γ. Σελλιανάκη: Τα χωριά μας: Χάθηκε γι' αυτά η χρυσή ευκαιρία	234
☐ Μεταβολές στο Δ.Σ. της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού	236
☐ Παλιά συνεταιριστικά κείμενα: Η «Καλλιρόη» των Αμπελακίων	236
☐ «Συνεταιριστική Πορεία»: Έτος 14ο (1999) Περιεχόμενα 1999	237
☐ Περιεχόμενα στα Αγγλικά	239
☐ Η ταυτότητα του περιοδικού (Εισφορές προαιρετικές για την έκδοσή του. Διευθύνσεις)	240

ΤΟ ΕΛΑΦΡΥΤΕΡΟ ΜΕ ΒΙΟ-FILTER

1 και BF

ΠΙΣΣΑ: 1mg

ΝΙΚΟΤΙΝΗ: 0.1mg

ULTRA
ONE

Το Υπουργείο Υγείας προειδοποιεί:

ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Έτος 14^ο - Τεύχος 56

(Οκτώβριος - Δεκέμβριος 1999)

Αγροτοσυνεταιριστικά προβλήματα

Πού εξαντλείται η δραστηριότητα πολλών σημερινών Αγροτικών Συνεταιριστών

Στο τεύχος 54 (Απριλίου - Ιουνίου 1999) είχαμε δημοσιεύσει κείμενο του κ. Τζαν. Καραμίχα (Εισήγηση στο Δ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕΣ, της οποίας είναι Αντιπρόεδρος) με χρήσιμους βασικούς προβληματισμούς για την ανασύνταξη και τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής αγροτικής συνεταιριστικής κινήσεως. Και είχαμε σημειώσει τότε ότι το περιοδικό μας θα δημοσιεύσει και γνώμες, διατυπώσεις και προτάσεις που θα του δοθούν και από άλλες συνεταιριστικές οντότητες

Στη συνέχεια δημοσιεύεται σχετικό κείμενο απόψεων κλπ. του αγωνιστή επί δεκαετίες στον αγροτοσυνεταιριστικό τομέα, κ. Γ. ΣΕΛΜΙΑΝΑΚΗ.

Το αγροτοσυνεταιριστικό κίνημα της χώρας μας, διαπιστώνω ότι μέρα με τη μέρα γίνεται παρελθόν. Πήρε – όπως λέμε – ή καλύτερα, σπρώχτηκε προς τον κατήφορο. Έχει χάσει την παλιά του αίγλη, που γοήτευε δημιουργικούς νέους, ενέπνεε ιδεολόγους από όλους τους χώρους και κρατούσε συνειδητά πειθαρχημένους υπερασπιστές των αγαθών της γης, τους ανθρώπους που την καλλιεργούν.

Σήμερα και η γη έπαψε να είναι παραγωγική. Καίγεται ο πλούτος που έχει φυτρώσει πάνω της και στη συνέχεια οικοπεδοποιείται, δίδοντας σαν τελευταίο καρπό της το κομματικό όφελος από τη ρύθμιση της αυθαιρεσίας που σημαδεύτηκε στα καρβουνιασμένα κούτσουρα από τα καμμένα δένδρα της. Κι αυτό γιατί η άλλοτε καρποφόρα γη μας, που στις δύσκολες στιγμές της χώρας συντήρησε τον πληθυσμό της, σήμερα δεν έχει υπερασπιστές. Μετά την καταστροφή των μηχανισμών στήριξής τους, που ήταν τα δικά τους «ταμπούρια», έφυγαν κι αυτοί άτακτα για τον παρασιτισμό της πόλης, με εισιτήρια από χρήματα του πακέτου Ντελέρ που – για μεγάλη ειρωνεία – τους δόθηκαν για να κρατηθούν στη γεωργία, να αυξήσουν την παραγωγή τους και να την κάμουν ανταγωνιστική. Έξω από την ελληνική πραγματικότητα, ο Ντελέρ και οι συνεργάτες του δεν θα μπορούσαν φυσικά να προβλέψουν τέτοια εξέλιξη. Ότι δηλαδή, το περιεχόμενο του περιώνυμου πακέτου, θα έδινε τα αποτελέσματα που έδωσε στη χώρα μας. Λίγη μόνο γνώση αν είχαν των ελληνικών πραγμάτων, θα έβλεπαν ότι το πακέτο τους θα έπρεπε να είχε παραδοθεί σε μια ανεξάρτητη, αυτόνομη αγροτοσυνεταιριστική ηγεσία, με αυστηρούς όρους διαχείρισης και μόνιμους ελεγκτές, που θα εκινείτο στα πλαίσια των κοινοτικών κανονισμών και εντός εθνικού προγράμματος που θα ήταν η κατάληξη διακομματικής

συνεργασίας. Συνεταιριστική ηγεσία που φυσικά θα αναδεικνύετο από την πλειοψηφία των Συνεταιριστών, πριν από την κομματικοποίηση της 10ετίας του '80, με τις προϋποθέσεις του Νόμου 602/1915 που διασφάλιζε την καλύτερη διαδικασία στην ανάδειξη Διοικήσεων στους Συνεταιρισμούς.

Αυτή η ηγεσία θα ήταν η συνέχεια των επιλογών, έμπειρων και καταξιωμένων Συνεταιριστών, που κάτω από πολύ δυσμενείς συγκυρίες έφερε (χωρίς τους σημερινούς κοινοτικούς πόρους) την πρόοδο που καταγράφεται στην έκθεση της Εποπτικής Υπηρεσίας της Α.Τ.Ε. για τη διαχείριση του 1980.

Η κατάληξη αυτής της προόδου, το 1980, θα μείνει, στην ιστορία του Ελληνικού Αγροτοσυνεταιριστικού κινήματος, **ορόσημο**, της **κορυφής** που έφθασε και της αρχής της **πτώσης** και της **ληθασίας** του. Είναι χρήσιμο να αναφερθούν στη συνέχεια τα επιτεύγματα εκείνα – όπως αναφέρονται στην έκθεση – για να θυμήσουν την τεράστια υποδομή που υπήρχε – ικανή για μια αποτελεσματική διαχείριση των κοινοτικών πόρων – και το τεράστιο επίσης έργο που είχε γίνει τότε χωρίς αυτούς τους πόρους. Αλλά και για να φανεί καλύτερα η **σημερινή κατηφορική πορεία** και να συγκριθεί το τότε με το σημερινό έργο. Αυτό που σήμερα ενισχύεται και συντηρείται με τεράστιους κοινοτικούς πόρους, μέσω της κρατικής εξουσίας, χωρίς όμως και αυτή η πορεία (κατηφορική) να ανακόπτεται.

Σύμφωνα λοιπόν μ'αυτή την έκθεση της Εποπτικής Υπηρεσίας της ΑΤΕ (δημοσιεύθηκε το 1981 και αφορά στοιχεία της 31-12-1980) το χρόνο αυτό (1980):

α) Υπήρχαν και καλά λειτουργούσαν:

- 7.055 Συνεταιρισμοί με 705.560 μέλη.
- 133 Ενώσεις με 6.594 Συνεταιρισμούς με 642.595 μέλη.
- 11 Κεντρικές Ενώσεις και 98 Συνεταιριστικές Εταιρείες και Κοινοπραξίες.

Ένας γιγαντιαίος μηχανισμός, με τεράστια αποθηκευτικά και παραγωγικά συγκροτήματα σε όλα τα γεωργικά διαμερίσματα της χώρας, ικανά να αποθηκεύσουν, να επεξεργασθούν και να τυποποιήσουν όλη τη γεωργική παραγωγή.

β) Στον τεράστιο αυτό επιχειρησιακό μηχανισμό υπηρετούσαν μόνο 6.774 υπάλληλοι. (Σήμερα υπηρετούν 15.000 περίπου).

γ) Ο γενικός ισολογισμός τους έδιδε (το 1980) την επόμενη εικόνα:

- Τα μακροπρόθεσμα δάνεια, συνολικού ύψους 8.400 εκ. δρχ., είχαν αντίκρουσμα πάγια κεφάλαια 8.750 εκ. δρχ. (δηλαδή πλεόνασμα 350 εκ. δρχ.).
- Οι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις, συνολικού ύψους 71.875 εκ. δρχ., είχαν αντίκρουσμα διαθέσιμο κεφάλαιο 77.137 εκ. δρχ. (δηλαδή πλεόνασμα 5.262 εκ. δρχ.).
- Επί πλέον είχαν κεφάλαια από συνεταιριστικές μερίδες, αποθεματικά κ.ά. 6.631 εκ. δρχ.

Εικόνα, πράγματι, ενός γιγαντιαίου μηχανισμού, εύρωστου οικονομικά, ικανού να βοηθήσει αποτελεσματικά την ανάπτυξη της αγροτικής μας οικονομίας, με την προϋπόθεση βέβαια ότι δεν θα γινόταν τιμάριο των κομμάτων.

δ) Το 1980 οι Α.Σ.Ο. (γράφει η έκθεση):

- Συγκέντρωσαν 1.925.302 τόννους αγροτικών προϊόντων
- διέθεσαν προϊόντα χωρίς επεξεργασία 275.000 τόν.
- τυποποίησαν και επεξεργάστηκαν 1.590.379 τόν.

– διέθεσαν επεξεργασμένους	1.265.307	τον.
– παρήγαγαν από τα επεξεργασθέντα	1.283.516	»
– διέθεσαν για λογ/σμό της ΑΤΕ	1.668.373	»
– συγκέντρωσαν και διαχειρίστηκαν για λογαριασμό τρίτων	2.922.386	»
– επεξεργάστηκαν για λογαριασμό του Δημοσίου και της ΚΥΔΕΠ	134.149	»
– διέθεσαν γεωργικά εφόδια	2.033.287	»
– διέθεσαν είδη για βιοτικές και γεωργικές ανάγκες	1.875.716	»
– διέθεσαν στο εξωτερικό γεωργικά προϊόντα	199.231	τόνους
– 26 αγροτοσυνεταιριστικές οργανώσεις ψέκασαν	39.292.000	ελαιόδενδρα
– υλοτόμησαν 414.263 κ.μ. στρογγυλής ξυλείας και διέθεσαν 123.196 κ.μ.		
– υλοτόμησαν 553.984 τόννους καυσόξυλα και παρήγαγαν 3.342 τόν. ξυλοκάρβουνα και 4.989 τόν. ρετσίνα.		
– παρήγαγαν και διέθεσαν 1.007.000 ξυλοκιβώτια, 1.040 γουναρικά, 5.003 κ.μ. μάρμαρα, 10.858 κ.μ. ρετάλια μαρμάρου		
– αλίευσαν και διέθεσαν 12.735 τόννους αλιεύματα.		

Έργο τεράστιο, που οπωσδήποτε δεν γίνεται σήμερα, παρά τους διαθέσιμους κοινοτικούς και εθνικούς πόρους. Εύλογα λοιπόν είναι τα ερωτήματα, που από τις απαντήσεις τους δεν θα επιβραβευθεί μόνο η πριν από το 1980 (πριν από την κομματικοποίηση) ανεξάρτητη και αυτόνομη λειτουργία των Αγροτικών Συνεταιρισμών, αλλά και θα φανεί ποιά θα ήταν το όφελος αν οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί χρησιμοποιούνταν, με τις προϋποθέσεις που προαναφέραμε, στη διαχείριση της κοινοτικής για τη γεωργία βοήθειας (όπως αυτό έγινε το 1997 στην Ιρλανδία για το Lider 2, που ολοκληρώθηκε μέσα από τις αγροτικές οργανώσεις με απορροφητικότητα 100%).

✱

1. Τι έχει μείνει και πώς αξιοποιείται αυτό που έχει μείνει από το πάγιο συνεταιριστικό κεφάλαιο (τις αποθήκες, τα εργοστάσια κλπ.) που, σύμφωνα με την έκθεση της Εποπτικής Υπηρεσίας της ΑΤΕ, υπήρχε το 1980; Το κεφάλαιο αυτό έγινε με πολλές θυσίες του αγροτικού κόσμου και για πολλές δεκαετίες στήριξε την οικονομία του. Δυστυχώς, ένα μεγάλο μέρος λειτουργεί σήμερα στα χέρια των ανταγωνιστών των Α.Σ.Ο. και, ό,τι έχει μείνει από τις τεράστιες εγκαταστάσεις, παροπλισμένες περιμένουν αγοραστές ή λειτουργούν αντιοικονομικά.

2. Ποιά ήταν η αποτελεσματικότητα στην ποσότητα, την ποιότητα και το κόστος των αγροτικών προϊόντων των επτά (7) τρισεκατομμυρίων δραχμών της κοινοτικής βοήθειας, που δόθηκε για τη γεωργία μας, μέσα από την κεντρική εξουσία με άμεση κυβερνητική διαχείριση, για να αναπτυχθεί η αγροτική οικονομία και να κρατηθεί ο αγροτικός πληθυσμός στην ύπαιθρο; Καμιά αποτε-

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΣ. ΛΙΑΓΚΟΣ (1922-1999)

Το περιοδικό μας (του οποίου ήταν εκλεκτός συνεργάτης), η Εταιρεία Φίλων Συνεργατισμού (της οποίας ήταν Διοικ. Σύμβουλος), οι παλαιότερα και οι σήμερα εργαζόμενοι στις συνεταιριστικές οργανώσεις και γενικότερα ο αγροτικός, ο συνεταιριστικός, ο συνδικαλιστικός τομέας της χώρας μας, έχασαν ξαφνικά στις 11 Δεκ, 1999 ένα θετικό εργάτη και πιστό φίλο, τον **Δημ. Βασ. Λιάγκο**. Έναν Άνθρωπο με πολλές ικανότητες, με διάθεση να προσφέρει και με πολλά αποδεικτικά της προσφοράς του επί πολλές 10 ετίες, τόσο σε συνεταιριστικές Οργανώσεις όσο και στα συνδικαλιστικά των εργαζομένων σε αυτές (πάντα όμως, όπως έλεγε και έγραφε και φρόντιζε, «στα πλαίσια της ιδιαιτερότητας του Συνεργατικού χώρου»). (1)

Γεννημένος το 1922 στην Ήπειρο (Κεράσοβο

(1) Βλ. και το τελευταίο κείμενό του στη «Συνεταιριστική Πορεία» τ. 55, Ιουλίου-Σεπτεμβρίου 1999 σελ. 162 επόμε.

λεσματικότητα στην παραγωγή και στην παραγωγική διαδικασία. Απλώς ενισχύθηκε η καταναλωτική βουλιμία, προκλήθηκε και διευκολύνθηκε η φυγή των αγροτών στα αστικά κέντρα.

3. Ποιές είναι οι σημερινές δραστηριότητες των περισσότερων Διοικήσεων των Α.Σ.Ο. και ποιές οι ωφέλειες των αγροτών από τη λειτουργία τους; Δυστυχώς, με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι σημερινές δραστηριότητές τους που καταγράφονται και σαν επιτυχίες τους είναι: Το **κυνήγι των επιδοτήσεων** για πρόχειρα έργα, που όμως συντηρούν τη λειτουργία των συνεταιρισμών, το **ρουσφέτι** των δοτών εργασιών για εργολαβικά δικαιώματα, που θα καλύψουν λειτουργικές δαπάνες και οι **παραστάσεις** τους σε κυβερνητικά γραφεία, για ρυθμίσεις χρεών στην ΑΤΕ, που καταλείπουν ζημιολύγες μικροδιαχειρίσεις από διογκωμένες, χωρίς το μέτρο της παραγωγικότητας, δαπάνες

Όμως:

– Για την αγορά, την παγκοσμιοποιημένη μεγάλη ανταγωνιστική αγορά, που φυσικά θα εξαφανίσει όσους λειτουργούν ενάντια στους δικούς της ανυποχώρητους όρους και θα επιβραβεύσει, με τις προτιμήσεις της, όσους θα προσαρμοσθούν σ' αυτούς.

– Για την υποδομή που χρειάζεται σε σύγχρονα παραγωγικά μέσα, σε μεθόδους και προγράμματα, σε νόμους, αποφάσεις και ανθρώπινο δυναμικό.

Με λίγα και απλά λόγια, **για το μέλλον της αγροτικής μας οικονομίας, πέρα βρέχει!**

Γ.Β. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

Πωγωνίου) αποφοίτησε αριστούχος από την Εμπορική Σχολή Ιωαννίνων και άρχισε τη συνεταιριστική του υπηρεσία και άνοδο από την Ένωση Συνεταιρισμών Πωγωνίου (Δελβινάκι) και στη συνέχεια στην Ένωση Άρτης-Φιλιππιάδας όπου εξελίχτηκε σε συνεταιριστική φυσιογνωμία για την εξυπηρέτηση των αγροτών και κυρίως με τα 2 εργοστάσια (συσκευαστήριο - χυμοποίηση) του πορτοκαλιού της Άρτας.

Παράλληλα εκλέχτηκε αντιπρόσωπος των συνεταιριστικών υπαλλήλων της περιοχής στην Ομοσπονδία Συνεταιριστικών Υπαλλήλων Ελλάδος (ΟΣΥΓΟ) όπου η δράση του υπήρξε υποδειγματική. Σύμφωνα η δραστηριότητά του τον ανέδειξε μέλος του Δ.Σ. της ΟΣΥΓΟ και εκλεγμένο Γενικό Γραμματέα της από το 1963 και διευθυντή της πολύ αξιολογής έκδοσης «Ο Σκαπανεύς της Υπαίθρου» με ιδιαίτερη φροντίδα για τη συνεχή βελτίωση των όρων εργασίας των συνεταιριστικών υπαλλήλων με τις ειδικές Συλλογικές Συμβάσεις και για την προκοπή του Ταμείου Συντάξεων των Συνεταιριστικών Υπαλλήλων (ΤΑΥΣΟ).

Με γραμμή τον συνετό συνδικαλιστικό αγώνα μέσα στις ιδιαιτερότητες του Συνεταιριστικού χώρου, συνετέλεσε στην αρμονική συνεργασία αιρετών και εργαζομένων για την πρόοδο των Οργανώσεων. Βαθύς γνώστης των θεμάτων του κλάδου, δεξιότηχνης του λόγου και άριστος στις διαπραγματεύσεις, προέβαλλε με επιχειρήματα τα δυσεπίλυτα προβλήματα (Συνέδρια - «Σκαπανέας») - Παραστάσεις σε υπουργεία/ΠΑΣΕΓΕΣ κλπ.), έδινε μάχες με νικηφόρα αποτελέσματα (Συλλ. Συμβάσεις Εργασίας ΟΣΥΓΟ - ΤΑΥΣΟ).

Η δικτατορία του 1967 απομάκρυνε τον δραστήριο συνεταιριστή και συνδικαλιστή Δημ. Λιάγκο από τους χώρους της γενικότερης δραστηριότητας του καθώς δεν έδειξε προθυμία συνεργασίας. Αναγκάστηκε τότε για να ζήσει την οικογένειά του να κατέβει στην εμπορική αγορά (Βαρβάκειο Αγορά) όπου με τη δραστηριότητα και μεθοδικότητα του επέβαλε τα τυροκομικά προϊόντα του Πρατηρίου της Ενώσεως Πωγωνίου.

Με την πτώση της δικτατορίας και την μεταπολίτευση επανήλθε το 1974 ως Γεν. Γραμ. της ΟΣΥΓΟ και εξακολούθησε το έργο του έως ότου ξαφνική ασθένεια τον ανάγκασε να συνταξιοδοτηθεί πρόωρα, χωρίς όμως να σταματήσει την δραστηριότητά του (όσο βέβαια βελτιωνόταν η υγεία του). Στην περίοδο αυτή πρόσφερε τις υπηρεσίες του σε πολλούς τομείς όπως στην εφημ. «Αγροτική», στις εφημ. των συνταξιούχων συνεταιριστικών υπαλλήλων, έντυπα και οργανώσεις της πατρίδας του.

Γνώστης των συνεταιριστικών και εργατοσυνδικαλιστικών θεμάτων, ασφαλιστικών - συνταξιοδοτικών κλπ., βοήθησε όλους τους συναδέλφους του ανά την Ελλάδα, γνωμοδοτώντας σε εξειδικευμένες περιπτώσεις, προβλημάτων κλπ. Αξιοπρεπής, σεβαστός απ' όλους, μετριοπαθής, χαμηλών τόνων και κυρίως ενωτικός, αποφεύγοντας εκ συστήματος τα άκρα, έβρισκε πάντα τις προσφορότερες λύσεις.

Συνεργάστηκε προσωπικά με άλλους αξιόλογους συνεταιριστές βάζοντας και το δικό του λιθάρι στο συνεταιριστικό οικοδόμημα. Το περιοδικό μας και οι φίλοι του (συνεταιριστές, συνδικαλιστές και άλλοι) εκφράζουν τα θερμά συλλυπητήριά τους στη σύζυγό του Αφροδίτη και στα παιδιά του Σταυρούλα (Εφέτη Διοικητικών Δικαστηρίων) και Βασιλείο (ανώτερο στέλεχος της Συνεταιριστικής Ασφαλιστικής, κλπ.).

Η προσωπικότητα του Δημ. Λιάγκου θα φωτίζει και θα καθοδηγεί επί πολύ μετά το θάνατό του τους ανθρώπους του συνεταιριστικού, του συνδικαλιστικού χώρου και της γενέτειράς του.

A.N. Κλήμης

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ είναι η πρώτη και η μόνη αμιγής Συνεταιριστική Ασφαλιστική Εταιρεία στην Ελλάδα, με αποκλειστικούς μετόχους 60 Συνεταιριστικές Οργανώσεις, με κεφάλαια και αποθεματικά πάνω από 500 εκατομμύρια δραχμές.

Προσφέρει τη σιγουριά της ολοκληρωμένης κάλυψης σε όλους τους ζωτικούς κλάδους και εξασφαλίζει:

- α) τη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση*
- β) την αντικειμενική και δίκαιη αποζημίωση και*
- γ) Το σεβασμό και την πλήρη κατανόηση προς τους ασφαλισμένους*

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ - Συγγρού 367 • Τηλ. 940.6266

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ: ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Τιμισκή 17 Τηλ. 268503

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ & ΓΡΑΦΕΙΑ σ' όλη την Ελλάδα

ΜΕΡΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ: ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ - ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ(*)

(με διατύπωση και μερικών σχετικών απόψεών μας)

Σχεδιασμοί και προοπτικές της ΑΤΕ

Τριετές σχέδιο για την κεφαλαιακή ανασυγκρότηση της ΑΤΕ έχει καταρτισθεί από την Κυβέρνηση με τη συνεργασία της Τράπεζας της Ελλάδος και τη διοίκηση της ΑΤΕ.

Το σχέδιο προβλέπει την οικονομική ενίσχυση της ΑΤΕ ύψους 1,5 τρισ. δρχ. για τα έτη 1999-2001. Το ποσό αυτό θα προέλθει από αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου, από αξιοποίηση υπεραξιών και της περιουσίας της καθώς και από έκδοση ομολογιακών δανείων. Με την οικονομική ενίσχυση αυτή, η ΑΤΕ θα μπορέσει να ξεπεράσει τα κρίσιμα προβλήματα που αντιμετωπίζει, ώστε να είναι σε θέση να εισαχθεί στο χρηματιστήριο το 2001.

Ειδικότερα, το σχέδιο προβλέπει:

(α) Την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ΑΤΕ κατά 200 δις. δρχ. το 1999 και 175 δις. δρχ. το 2000, με μεταβίβαση από το Δημόσιο και τις ΔΕΚΟ μετοχών ίσης αξίας, ενώ προβλέπεται αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά 150 δις. δρχ. κατά την εισαγωγή της Τράπεζας στο Χρηματιστήριο το 2001.

(β) Αξιοποίηση υπεραξιών που είναι ενσωματωμένες στις αξίες των μετοχών του χαρτοφυλακίου συμμετοχών της Τράπεζας, με τη δημιουργία θυγατρικής εταιρείας συμμετοχών, η οποία θα εξαγοράσει τις μετοχές των θυγατρικών εταιρειών της ΑΤΕ σε αγοραίες τιμές και θα δημιουργήσει υπεραξίες για την Τράπεζα, που υπολογίζονται σε 600 δις. δρχ.

(γ) Σύναψη δανείου μειωμένης εξασφάλισης, σε πρώτη φάση ύψους 65 δις. δρχ. και σε επόμενη φάση άλλων 50 δις. δρχ.

(δ) Έκδοση, για λογαριασμό της ΑΤΕ, ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε Αγροτικά Προμήτοχα, ύψους 50 δις. δρχ.

Όσοι επιμένουν να μην ξεχνούν, αναλογίζονται ότι προ εικοσαετίας, στη διαμάχη των δύο μεγάλων κομμάτων για τη μετεξέλιξη της ΑΤΕ, η θέση του κυβερνώντος κόμματος, που τότε ήταν αξιωματική αντιπολίτευση, ήταν ότι η ΑΤΕ πρέπει να γίνει συνεταιριστική και όχι κρατικοσυνεταιριστική, όπως υποστήριζε η τότε κυβέρνηση. Το 1983, με Υπουργό Γεωργίας τον σημερινό πρωθυπουργό, είχε δοθεί στη δημοσιότητα προσχέδιο νόμου για τη μετατροπή της ΑΤΕ σε κρατικοσυνεταιριστική τράπεζα. Σήμερα, η λέξη συνεταιρισμός δεν χωρεί στο σχεδιασμό των εξελίξεων. Παρέμεινε μόνο σε κάποια κείμενα του παρελθόντος της ΠΑΣΕΓΕΣ, που αισιοδοξούσε ότι ακόμη και στην ίδρυση χωριστής τράπεζας θα προχωρούσαν οι αγροτικοί συνεταιρισμοί αν δεν μετείχαν στην μετεξελισσόμενη ΑΤΕ.

Σχετικά με την εκποίηση της ΑΓΝΟ

Πρέπει να είναι κάποιος γνώστης πολλών λεπτομερειών για να μπορέσει να σχολιάσει την περίπτωση της συνεταιριστικής γαλακτοβιομηχανίας ΑΓΝΟ της Θεσσαλονίκης. Εκείνο όμως που είναι γεγονός, είναι ότι η μεγάλη αυτή και σύγχρονη γαλακτοβιομηχανία οδηγείται σε εκκαθάριση, σε μια εποχή που οι μεγάλες ιδιωτικές γαλακτοβιομηχανίες συνεχώς επεκτείνονται και πραγματοποιούν σημαντικά κέρδη.

Ρόλος των συνεταιρισμών είναι να ελέγχουν ένα αξιολόγο κομμάτι της αγοράς για να διατηρούν τον ανταγωνισμό και να οδηγούν σε δικαιότερες τιμές για τον

(*) Ένα τριμηνιαίο περιοδικό όπως η «Συνεταιριστική Πορεία» δεν είναι δυνατό να δίνει στις σελίδες του ειδήσεις με λεπτομέρειες και για όλα όσα γίνονται ή λέγονται. Η επιλογή είναι ενδεικτική.

παραγωγό και τον καταναλωτή.

Οι υφιστάμενες ιδιωτικές επιχειρήσεις γάλακτος θα έχουν κάθε λόγο να επιδιώξουν την αγορά αυτής της ουσιαστικά μόνης συνεταιριστικής βιομηχανίας, ακόμη και σε υψηλότερη από την εύλογη τιμή, διότι θα απαλλαγούν από έναν ανταγωνιστή που υπό κανονικές συνθήκες επιδίωκε την προστασία των παραγωγών γάλακτος και όχι τη συμπίεση της τιμής της πρώτης ύλης.

Εξίσου εύλογο θα ήταν το ενδιαφέρον ξένων μεγάλων γαλακτοβιομηχανιών, διότι θα τους έδιδε τη δυνατότητα να αρχίσουν την σταδιακή είσοδό τους στην ελληνική αγορά.

Όσο είναι ακόμη καιρός, χρειάζεται μια ψύχραιμη και μελετημένη απόφαση εκ μέρους της ΑΤΕ, που είναι και ο μεγάλος δανειστής της.

Ανακοινώσεις για μέτρα του Υπουργείου Γεωργίας

Σειρά μέτρων που αφορούν το γεωργικό τομέα, ανακοίνωσε ο Υπουργός Γεωργίας, για το έτος 2000, μεταξύ των οποίων τα ακόλουθα:

- Δημιουργία Ε.Ε. προώθησης αγροτικών προϊόντων: Πρόκειται για την ίδρυση εξειδικευμένου φορέα, ο οποίος θα ασχολείται με την ανάπτυξη των αγορών των ελληνικών γεωργικών προϊόντων. Θα συμμετέχουν ιδιωτικές και συνεταιριστικές εταιρείες και οι διεπαγγελματικές οργανώσεις.

- Δημιουργία Α.Ε. αγροτουρισμού: Θα είναι πολυμετοχική εταιρεία, με μικρή συμμετοχή του κράτους, εξειδικευμένη στον συντονισμό και στην προώθηση του αγροτουρισμού (προώθησης και συντονισμού).

- Καθιέρωση συστημάτων ελέγχου των τιμών των αγροτικών προϊόντων: Θα γίνεται έλεγχος της διαφοράς των τιμών παραγωγού και καταναλωτή, μέσω της ενοποίησης λογισμικού των Υπουργείων Ανάπτυξης και Γεωργίας. Θα αποτυπώνονται οι τιμές, σε καθημερινή βάση, 10 βασικών προϊόντων σε ισάριθμους νομούς και σε 20 σημεία πώλησης στην Αθήνα.

- Δημιουργία συστήματος τηλεοπτικής μετάδοσης αγροτικών προγραμμάτων, μέσω δορυφόρου, με τη συνεργασία του Υπουργείου Γεωργίας, του ΟΤΕ, της ΕΡΤ και της ΑΤΕ, ώστε ο αγρότης να ενημερώνεται για ό,τι τον αφορά, από την τηλεόραση. Η χρηματοδότηση εξασφαλίστηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Τιτλοποίηση και αξιοποίηση πόρων και ακίνητης περιουσίας του Υπουργείου Γεωργίας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών και την ΑΤΕ, ώστε να χρηματοδοτηθούν έργα υψηλής απόδοσης.

- Αγροτική διπλωματία: Έκδοση ολοκληρωμένου κανονισμού αγροτικής διπλωματίας, με στόχο την πλήρη ανάπτυξη πολιτικής στον τομέα αυτόν και προώθηση της συνεχούς παρουσίας της χώρας στα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. και στους διεθνείς οργανισμούς.

- Θέσπιση νέου οργανισμού του Υπουργείου Γεωργίας, λειτουργία κέντρου πληροφορικής.

- Ψήφιση νέου νόμου πλαισίου για τον εκσυγχρονισμό των αγροτικών συνεταιρισμών. (Βλ. σε άλλες σελίδες μας)

- Καταγραφή και αξιοποίηση δημοσίων κτημάτων. Ορισμένα από αυτά θα γίνουν εθνικά πάρκα. Τα περισσότερα θα δοθούν για διαχείριση στους δήμους.

Μείωση επιτοκίων δανεισμού

Όπως ανακοινώθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, από την 1.1.2000 θα μειωθούν τα επιτόκια χορηγήσεων προς αγρότες σε μονοψήφιο επίπεδο και το ίδιο επιτόκιο θα ισχύει και για τις παλιές υποχρεώσεις των αγροτών.

Επίσης, θα αυξηθούν οι συντελεστές επιστροφής ΦΠΑ, και θα διατηρηθούν στα ίδια επίπεδα οι συντελεστές κόστους πετρελαίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

Οι εκλογές στους αγροτικούς συνεταιρισμούς

Πολλές συζητήσεις γίνονται για το χρόνο διεξαγωγής των βουλευτικών εκλογών, οι οποίες ενδέχεται να πραγματοποιηθούν την άνοιξη του 2000, όταν προβλέπεται να διεξαχθούν και οι συνεταιριστικές εκλογές.

Λογικά, το ένα θέμα δεν σχετίζεται με το άλλο και ελπίζουμε να μην χρησιμοποιηθεί αυτή η ενδεχόμενη σύμπτωση ως επιχείρημα για την παράταση της θητείας των διοικήσεων των αγροτικών συνεταιρισμών και την αναβολή των συνεταιριστικών εκλογών.

Σε μια περίοδο που αναγνωρίζεται από όλες τις πλευρές ο επιχειρηματικός χαρακτήρας των αγροτικών συνεταιρισμών, η συσχέτιση, για μια φορά ακόμη, των εκλογών τους με τις βουλευτικές εκλογές, θα είναι άστοχη και θα διαιωνίζει μια αρρωστημένη κατάσταση, που τόσα δεινά έχει σωρεύσει στους συνεταιρισμούς.

Είναι μάλιστα εντελώς εξωσυνεταιριστική η λογική της ταυτόχρονης διεξαγωγής των εκλογών όλων των συνεταιρισμών σε ορισμένη, από το νόμο καθοριζόμενη περίοδο και ανάλογη ρύθμιση δεν συναντάται σε κανένα μέρος του κόσμου. Έτσι, «ενός κακού γενομένου, μύρια έπονται».

Μήπως, με τη λογική αυτή, θα πρέπει να γίνει νόμος να κάνουν ταυτόχρονα εκλογές και όλες οι Ανώνυμες Εταιρείες και να αποφασίζεται με νόμο η παράταση της θητείας των διοικήσεών τους; Και μήπως, αν οι εκλογές τους συμπίπτουν την ίδια εποχή του έτους με τις βουλευτικές εκλογές, θα πρέπει να επιβάλλεται και εκεί η παράταση της θητείας;

Πλήρης έλλειψη στατιστικών στοιχείων για τους συνεταιρισμούς

Όσοι, ελάχιστοι πια, ασχολούνται με τα θέματα των συνεταιρισμών, γνωρίζουν ότι τα τελευταία στατιστικά στοιχεία για τη λειτουργία και τις οικονομικές δραστηριότητες των αγροτικών συνεταιρισμών είναι εκείνα που περιέχονται στην Έκθεση Πεπραγμένων της Διεύθυνσης Συνεταιρισμών της ΑΤΕ του 1990. Από το έτος αυτό και μετά καμιά πηγή δεν διαθέτει στατιστικά στοιχεία για τον ρόλο και τις δραστηριότητες των αγροτικών συνεταιρισμών στην ελληνική γεωργία και στην οικονομία συνολικά.

Είναι γνωστό ότι στην περίοδο που έχει μεσολαβήσει έχουν συμβεί ορισμένες πολύ σημαντικές μεταβολές. Μερικές από τις μεγαλύτερες συνεταιριστικές οργανώσεις και συνεταιριστικές εταιρείες έχουν διαλυθεί, αρκετές άλλες προσπαθούν να κρατηθούν στη ζωή μετά την κατόπιν εορτής ευαισθητοποίηση των κυβερνήσεων να ρυθμίσουν τις οφειλές των συνεταιρισμών προς την ΑΤΕ. Οι πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί, σε πολλές περιοχές που έχουν διεξαχθεί μικρές επιτόπιες έρευνες, υπολείπονται σε σημείο ώστε να μην ανταποκρίνονται ούτε στις στοιχειώδεις υποχρεώσεις τους για υποβολή μηδενικών δηλώσεων ΦΠΑ στις οικείες Δ.Ο.Υ.

Διερωτάται κανείς αν χωρίς γνώση της πραγματικής κατάστασης είναι δυνατό να χαραχθεί οποιαδήποτε πολιτική για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, αφού για να διαμορφωθεί οποιαδήποτε πολιτική πρέπει να είναι γνωστή η υφιστάμενη κατάσταση και οι στόχοι που θα επιδιωχθούν.

Το Ινστιτούτο Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών (ΙΣΕΜ), με έγγραφά του προς το Υπουργείο Γεωργίας και την ΑΤΕ έχει προ πολλού επισημάνει το πρόβλημα αλλά χωρίς αποτέλεσμα μέχρι στιγμής.

Οι συνεταιρισμοί σε ολόκληρο το δυτικό κόσμο ανασυγκροτούνται για την αντιμετώπιση των διαφαινόμενων έντονων προβλημάτων της παγκοσμιοποίησης, μεταξύ των οποίων το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας και η πληγή της ανεργίας. Στη δική μας περίπτωση πώς θα αποφασίσουμε τι πρέπει να κάνουμε αν δεν ξέρουμε που βρισκόμαστε; Οι εκλογικοί κατάλογοι των συνεταιρισμών δεν αρκούν.

Στην Ελλάδα της Ευρώπης, στον κόσμο του 2000
υπάρχει μία εταιρία

ΤΟΣΟ ΜΕΓΑΛΗ

για να σας προσφέρει σύγχρονα προγράμματα
που ταιριάζουν στις ανάγκες σας

ΟΣΟ ΚΑΙ ΦΙΛΙΚΗ

για να είναι δίπλα σας κάθε στιγμή με σιγουριά.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ

Μια Εταιρία σύγχρονη, δυναμική και ανθρωπινή.

Με ένα πλήθος πρωτοποριακών και εξειδικευμένων προγραμμάτων
που αγκαλιάζει τις ανάγκες σας.

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

- ΦΩΤΙΑΣ
- ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
- ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΜΑΤΩΝ
- ΑΤΩΜΑΤΩΝ
- ΟΜΑΔΩΝ
- ΑΣΤΙΚΩ. ΕΥΘΥΝΗΣ
- ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΞΟΧΙΣΜΟΥ
- ΚΑΘΙΣΤ.
- ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
- ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
- ΣΚΑΦΩΝ
- ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ
- ΣΥΣΤΗΜ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
- & ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
- ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
- ΟΡΓΑΝΩΣΗ
- ΝΕΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ
- ΑΓΡΟΔΕΙΑ ΚΕΡΩΝ
- ΙΑΤΡΑΚΙΝΗΣΗ
- ΤΑΞΙΝΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ
- ΜΟΚΙΑ ΣΕΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

- ΓΕΑΣΦΗΣ
- ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΑΡΤΑ
- ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

**ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ**
ΚΟΝΤΉ ΣΟΣ ΟΤΙ ΚΙ ΟΥ ΤΥΧΕΙ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Α. Συγγρού 163, 171 21 Ν. Ξυρδίου

Τηλ.: (01) 9358 613, 9358 712, 9358 813, 9358 902, Τηλ: 223 004 ΑΘΩΟ ΟΡ, FAX: (01) 9358 924

ΟΙ ΝΕΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Της Margita Lukkarinen

Το ιστορικό πλαίσιο

Οι συνεταιρισμοί σε οργανωμένοι μορφή, ξεκίνησαν στην Φινλανδία στα τέλη του προηγούμενου αιώνα. Η συνεταιριστική κίνηση κέρδισε γρήγορα έδαφος μεταξύ διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων. Η κεντρική συνεταιριστική οργάνωση Pellervo που ιδρύθηκε το 1899, είναι η σημερινή Finn Coop Pellervo, και έχει παίξει αποφασιστικό ρόλο στη διάδοση της συνεταιριστικής ιδέας και στην ίδρυση συνεταιρισμών σε όλη την χώρα.

Μέχρι το 1910, ο συνολικός αριθμός των συνεταιρισμών ξεπέρασε τους 1500. Αυτό σήμαινε ότι σχεδόν κάθε κοινότητα είχε το δικό της γαλακτοκομικό συνεταιρισμό, τράπεζα και καταναλωτικό συνεταιρισμό.

Το 1916, η αποκαλούμενη προοδευτική πτέρυγα των καταναλωτικών συνεταιρισμών αποσπάστηκαν από την Pellervo για να δημιουργήσουν τα δικά τους εθνικά όργανα. Επί δεκαετίες, η Φιλανδική συνεταιριστική κίνηση ήταν διασπασμένη στην ομάδα Pellervo, όπου επικρατούσαν οι γεωργοί και την ομάδα "E" (E-group) στην οποία επικρατούσαν οι εργάτες. Η τρίτη ομάδα ήταν ομάδα των Σουηδόφωνων συνεταιρισμών, που συγχωνεύτηκε με την Pellervo στη δεκαετία του 1990.

Ο συνολικός αριθμός συνεταιρισμών έφτασε στο υψηλότερο σημείο του, περίπου στους 6000 γύρω στο 1930. Σήμερα υπάρχουν 1300 συνεταιρισμοί με 2 εκατομμύρια μέλη. Το 40% του ενήλικου πληθυσμού της Φινλανδίας (σύνολο 5 εκατομμύρια) ανήκει τουλάχιστον σε ένα συνεταιρισμό.

Το Συνεταιριστικό Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου του Ελσίνκι διεξήγαγε μια έρευνα για την θέση των Φινλανδικών συνεταιρισμών στον κόσμο. Η έρευνα διαπίστωσε ότι για παράδειγμα ο κύκλος εργασιών των καταναλωτικών συνεταιρισμών σε σχέση με τον πληθυσμό ήταν δεύτερος στον κόσμο.

Ο αριθμός των μελών των συνεταιρισμών της Φινλανδίας σε σχέση με τον πληθυσμό ήταν 44%, γεγονός που τοποθετεί τη Φινλανδία στην τέταρτη θέση στον κόσμο μετά τις ΗΠΑ, τον Καναδά και την Ιαπωνία. Η απασχόληση στους συνεταιρισμούς σε σχέση με τον πληθυσμό τοποθετεί τη Φινλανδία στην δεύτερη θέση, με 1,2%, μετά τη Λευκορωσία. Στη Φινλανδία πάνω από το 4% του συνολικού αριθμού των θέσεων εργασίας ανήκουν στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας.

Στη δεκαετία του 1990 η Φινλανδία ήταν μια από τις λίγες Ευρωπαϊκές χώρες

(*) Η συγγραφέας του κειμένου είναι εκπρόσωπος της Κορυφαίας Συνεταιριστικής Οργάνωσης της Φινλανδίας Finn Coop Pellervo

όπου ο αριθμός των συνεταιρισμών αυξανόταν. Η εξέλιξη αυτή αποτελεί οπωσδήποτε ένα παράδοξο. Καθώς αυξανόταν ο αριθμός των συνεταιρισμών, παλιοί, παραδοσιακοί συνεταιρισμοί και οργανώσεις αμοιβαίας βοήθειας μετατρέπονταν σε ανώνυμες εταιρείες.

Μέχρι τώρα παρατηρείται πολύ περιορισμένη συνεργασία μεταξύ παραδοσιακών συνεταιρισμών και της νέας συνεταιριστικής κίνησης. Το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η μερική χρηματοδότηση εκ μέρους της Pellervo ενός εθνικού αναπτυξιακού προγράμματος για νέους συνεταιρισμούς. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένες δεσμεύσεις, φαίνεται ότι υπάρχει ισχυρή διάθεση εκ μέρους της Pellervo να υποστηρίξει και να αναπτύξει τους νεοσυσταθέντες συνεταιρισμούς.

Η νέα συνεταιριστική κίνηση έχει καλέσει τους παραδοσιακούς συνεταιρισμούς να συνεργαστούν, πιστεύοντας ακράδαντα ότι και οι δύο πλευρές θα αντλούσαν οφέλη από τη συνεργασία. Οι νεοϊδρυθέντες συνεταιρισμοί είναι πιστοί στις συνεταιριστικές αρχές και αξίες. Έχουν όμως αρκετά να διδαχθούν από την εμπειρία των παλαιών συνεταιρισμών.

Νέα συνεταιριστική κίνηση

Η αποκαλούμενη νέα συνεταιριστική κίνηση ξεκίνησε σαν μια απάντηση στην βαθιά και παρατεταμένη οικονομική ύφεση στην Φινλανδία. Υπάρχουν σήμερα περισσότεροι από 700 νέοι συνεταιρισμοί, που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς της οικονομίας, τόσο στις αγροτικές όσο και στις αστικές περιοχές. Οι συνεταιρισμοί αυτοί αντιπροσωπεύουν ένα ευρύ φάσμα τομέων και συμπεριφορών όσον αφορά την επιχειρηματικότητα, που εκτείνεται από συνεταιρισμούς που βασίζονται στον οικολογικό αυτοεξυπηρετούμενο τρόπο ζωής μέχρι τον αυστηρά επιχειρηματικό προσανατολισμό.

Πρόσφατα, η σημασία της νέας συνεταιριστικής κίνησης αναγνωρίστηκε και από τους παραδοσιακούς συνεταιρισμούς. Ο πρόεδρος του Pellervo κ. Heikki Haavisto, δήλωσε ότι η νέα συνεταιριστική κίνηση φέρνει νέες προκλήσεις για την οργάνωση. Σύμφωνα με τον κ. Haavisto, η Pellervo, η οποία είναι εκατό ετών το 1999, είναι αναγκαία ως οργάνωση για τον συνεργατισμό και στο μέλλον αν και σημασία και η φύση των παραδοσιακών συνεταιρισμών έχουν αλλάξει. Οι παλιοί παραδοσιακοί συνεταιρισμοί δεν έχουν εξαφανιστεί παρά το γεγονός ότι τώρα είναι οι ανώνυμες εταιρείες που συχνά διαχειρίζονται τις συνεταιριστικές επιχειρήσεις προκειμένου να βρίσκουν κεφάλαια.

Σε μια περίοδο που οι παραδοσιακοί συνεταιρισμοί συναντούν δυσκολίες οι νέοι μικροί συνεταιρισμοί στέκονται αρκετά καλά. Βαθμιαία, ακόμη και εκείνοι που αμφισβητούσαν τους νέους συνεταιρισμούς αρχίζουν να αφυπνίζονται. Οι νέοι συνεταιρισμοί απασχολούν εντυπωσιακά μεγάλο αριθμό από τα μέλη τους και οι άνθρωποι αναλαμβάνουν ένα ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων. Μερικοί συνεταιρισμοί εμφανίζουν καλά οικονομικά αποτελέσματα.

Νέοι εργατικοί συνεταιρισμοί

Οι ανάπτυξη των νέων συνεταιρισμών ήταν αργή κατά την διάρκεια των περασμένων δεκαετιών. Παρόλα αυτά μεταξύ του 1993 και του 1998 ιδρύθηκαν περισσότεροι από 700 συνεταιρισμοί. Αυτοί παρείχαν απασχόληση σε 15.000 μέλη και ο κύκλος εργασιών τους εκτιμάται σε 150 εκατομμύρια Φινλανδικά μάρκα. Ο αριθμός

των συνεταιρισμών εργατών αυξάνει με γρήγορους ρυθμούς. Η μεγαλύτερη και γρηγορότερα αναπτυσσόμενη ομάδα είναι οι συνεταιρισμοί εργασίας και υπηρεσιών. Σήμερα υπάρχουν 330 συνεταιρισμοί εργατών.

Οι συνεταιρισμοί εργατών παρέχουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών και προϊόντων. Η βασική επιχειρηματική ιδέα των συνεταιρισμών εργασίας και υπηρεσιών είναι η χρησιμοποίηση προσωπικού σε διάφορους κλάδους που επιζητούν προσωρινή απασχόληση. Τα πιο συνηθισμένα πεδία εφαρμογής είναι οι οικοδομικές εργασίες, οι υπηρεσίες γραφείου, υπηρεσίες μηχανοργάνωσης, βιομηχανικές υπηρεσίες, καθαρισμός, υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας.

Η Φινλανδία κατά την διάρκεια της δεκαετίας 1990 υπέφερε από σοβαρή οικονομική ύφεση. Το ποσοστό ανεργίας για πολλά χρόνια παρέμενε υψηλό (16-20%) με μεγάλες διακυμάνσεις σε διάφορες περιοχές. Το ποσοστό ανεργίας τελικά μειώθηκε τον τελευταίο χρόνο και τώρα είναι 14% αλλά τα προβλήματα μεταξύ των μακροχρονίως ανέργων είναι πολύ μεγάλα. Πολλές περιοχές υποφέρουν από προβλήματα που προκαλούνται από παρατεταμένη ανεργία και οι άνθρωποι έχουν αποκλεισθεί από την παραδοσιακή αγορά εργασίας.

Αυτοαπασχόληση, αλλαγή των αξιών.

Όταν οι κυβερνητικές προσπάθειες για την αντιμετώπιση της ανεργίας απέτυχαν, τα δραστήρια και εξειδικευμένα άνεργα άτομα πήραν την πρωτοβουλία να γίνουν αυτοαπασχολούμενοι μέσω των συνεταιρισμών. Άρχισαν να ερευνούν εναλλακτικούς τρόπους αυτοαπασχόλησης. Για έναν άνεργο αυτό μπορεί να σημαίνει περισσότερη ευελιξία σε ώρες εργασίας και μια ευκαιρία να υπάρχει πραγματικό αποτέλεσμα από την εργασία του. Για τις γυναίκες μπορεί να σημαίνει μια πραγματική δυνατότητα να συνδυαστεί η οικογενειακή ζωή με την εργασία.

Άλλοι λόγοι για την αύξηση των νέων συνεταιρισμών βρίσκονται στην αλλαγή των αξιών στην κοινωνία. Η πορεία προς την κοινωνία της πληροφωρίας σημαίνει αυξημένη ανεξαρτησία: Η ατομική προσπάθεια και ο καθορισμός της ζωής και των εργασιακών συνθηκών κάθε ανθρώπου τονίζονται ιδιαίτερα. Έπειτα από μία εποχή που επικρατούσαν οι αποκαλούμενες σκληρές αξίες οι άνθρωποι αναζητούν τώρα εναλλακτικές λύσεις σε υψηλές ηθικές αξίες όπως είναι η υπευθυνότητα, η ισότητα, η ισοτιμία, η τιμιότητα, η κοινωνική υπευθυνότητα και ενδιαφέρον για τους άλλους, αξίες οι οποίες βρίσκονται στην καρδιά της συνεταιριστικής κίνησης. Η αειφόρος ανάπτυξη και ιδιαίτερα το ενδιαφέρον για το περιβάλλον αποτελούσαν πάντα υψηλές αξίες μεταξύ των Φινλανδών.

Οι συνεταιρισμοί έχουν απλωθεί σε νέους τομείς της οικονομίας π.χ. στον κοινωνικό τομέα, στις υπηρεσίες ταξιδιών, στην περιβαλλοντική διαχείριση, παραγωγή ενέργειας, πεδία τηλεματικής και πολιτισμό σε αστικές και αγροτικές περιοχές. Οι νέοι συνεταιρισμοί στις αγροτικές περιοχές συγκεντρώνονται στην ανάπτυξη των χωριών, στις υπηρεσίες ταξιδιών και τουρισμού, στην αγορά εξοπλισμού, και στο μάρκετινγκ γεωργικών και οικολογικών προϊόντων.

Ο κύριος λόγος για την επιτυχία της νέας συνεταιριστικής κίνησης σε κλίμα μεγάλης ανεργίας στην Φινλανδία μπορεί να βρεθεί στον πρόσφατο επαναπροσδιορισμό της πολιτικής της ευημερίας. Τα δημοτικά συμβούλια έχουν κάνει ριζικές περικοπές στις υπηρεσίες που παρείχαν στους κατοίκους και αυτό δημιούργησε προβλήματα. Οι άνθρωποι αναζητούν λύσεις στα τοπικά προβλήματα και επιθυμούν να δουλέψουν εθελοντικά προκειμένου να επιτύχουν τον αντικειμενικό τους στόχο.

Ένας νέος και διευρυνόμενος τομέας για τους συνεταιρισμούς στη Φινλανδία είναι οι κοινωνικές υπηρεσίες και οι υπηρεσίες υγείας. Στις αγροτικές περιοχές, καθώς επίσης και στις περιοχές των πόλεων, οι άνθρωποι έχουν αρχίσει να ιδρύουν συνεταιριστικά κέντρα ημερήσιας φροντίδας για παιδιά και συνεταιριστικούς φορείς που προσφέρουν υπηρεσίες υγείας και κοινωνικές υπηρεσίες για τους ηλικιωμένους. Από την στιγμή που οι κοινωνικές υπηρεσίες που προσφέρονταν από τους δήμους περιορίστηκαν ριζικά, δημιουργήθηκε αυξημένη ανάγκη για ιδιωτικές υπηρεσίες. Για τον λόγο αυτό αναμενόμενο είναι ότι ο αριθμός των συνεταιρισμών στον τομέα αυτό θα αυξηθεί στο μέλλον.

Νέες απαιτήσεις

Δομικές αλλαγές στην οικονομική ζωή και στην γεωργία, καθώς και η τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, έχουν δημιουργήσει νέες απαιτήσεις για συνεταιριστικές λύσεις. Νέοι συνεταιρισμοί έχουν κατορθώσει να απασχολούν μέλη που αναζητούσαν απασχόληση επί ετη χωρίς επιτυχία.

Η συνεισφορά των συνεταιρισμών και των οργανώσεων κοινωνικής οικονομίας είναι ουσιαστική για την προσπάθεια να μειωθεί στο μισό η ανεργία στη Φινλανδία. Οι συνεταιρισμοί έχουν προσθέσει ποικιλία και έχουν αναζωογονήσει την οικονομική ζωή με πολλούς τρόπους. Η προώθηση της κοινωνικής οικονομίας έχει δώσει δυνατότητα εξεύρεσης τοπικών λύσεων με νέες συνεργασίες. Οι συνεταιρισμοί έχουν ελαχιστοποιήσει την κατάχρηση των επιδομάτων ανεργίας και σε πολλές περιπτώσεις έχουν λειτουργήσει και σαν γέφυρα προς επιχειρηματικότητα.

Για πολλά χρόνια οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις ήταν απορριπτές από τη Φινλανδική κοινωνία, αλλά η οικονομική ύφεση τους επανέφερε. Στην μοντέρνα κοινωνία των διαδικτύων, οι συνεταιριστικές επιχειρήσεις φαίνεται να είναι πολύ κατάλληλες.

Οι συνεταιρισμοί έχουν ιδρυθεί σε διαφορετικούς τομείς από άτομα που δεν είχαν καμία προηγούμενη εμπειρία στους συνεταιρισμούς σαν εργαλείο για οικονομική συνεργασία. Οι νέες ομάδες μελών είναι, για παράδειγμα, καλού μορφωτικού επιπέδου, εξειδικευμένα, και άνεργα άτομα και επαγγελματίες σε ειδικούς τομείς όπως ειδικές ομάδες γεωργών και καταναλωτών, επιχειρηματίες του τουρισμού, ειδικοί στην ανάπτυξη των χωριών και των αστικών περιοχών, επαγγελματίες στο χώρο του πολιτισμού, προσφυγες, και άτομα με ειδικές ανάγκες. Μια άλλη αναπτυσσόμενη ομάδα που αφορά μικρές επιχειρήσεις παραγωγής ειδών διατροφής ή χειροτεχνίας, που ιδρύουν συνεταιρισμούς για την εμπορία των προϊόντων τους και ίσως επίσης και για να αποκτήσουν οικονομικά πλεονεκτήματα κατά την αγορά πρώτων υλών.

Ο κύριος λόγος για την επιλογή του συνεταιριστικού μοντέλου είναι η κοινή επιθυμία των μελών να κάνουν μια επιχείρηση μαζί με άλλους, και επωφεληθούν από τα συνεργιστικά αποτελέσματα. Ο οικονομικός κίνδυνος είναι πολύ οριακός εξαιτίας του γεγονότος ότι η συμμετοχή σε κεφάλαιο είναι συχνά μικρή. Σε πολλές περιπτώσεις ο συνεταιρισμός αποτελεί το προ-στάδιο για την έναρξη ατομικών επιχειρήσεων.

Συνεργασία σε κάθε επίπεδο είναι αναγκαία. Η αφοσίωση των μελών στους αντικειμενικούς σκοπούς της οργάνωσης είναι αποφασιστικής σημασίας. Είναι επίσης σημαντικό να βρεθεί μια καλή επιχειρηματική ιδέα που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς.

Στο μέλλον, οι συνεταιρισμοί θα παίξουν ένα σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη

των τοπικών κοινωνιών. Σε περιπτώσεις κρίσεων, όπως και στη μακροχρόνια οικονομική ύφεση στη Φινλανδία, η κοινωνική οικονομία δημιουργεί ένα δίκτυ ασφαλείας που είναι ικανό να αντιδρά ταχύτερα στα προβλήματα από ό,τι η επίσημη οικονομική και κοινωνική πολιτική, καθώς επίσης και να βρίσκει νέες λύσεις και να προσφέρει βοήθεια και υποστήριξη σε αυτούς που είναι απελπισμένοι.

Αντιδράσεις από την κυβέρνηση

Εκτός από το ξεκίνημα της συνεταιριστικής κίνησης της Φινλανδίας, η κυβέρνηση έχει τηρήσει μια ουδέτερη στάση αναφορικά με τους συνεταιρισμούς. Δεν έχουν δοθεί άμεσα πλεονεκτήματα συγκριτικά με άλλες μορφές επιχειρήσεων. Το πρόβλημα της ανάπτυξης του συνεταιριστικού τομέα οφείλεται στο γεγονός ότι είναι πολύ λίγο γνωστός στους επισήμους και στο ευρύ κοινό.

Δεν υπάρχει εθνικού επιπέδου δίκτυο αναπτυξιακών φορέων στη Φινλανδία, όπως υπάρχει στη Σουηδία. Οι περισσότεροι οργανισμοί που προσφέρουν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ομάδες και άτομα που ενδιαφέροντα να ιδρύσουν ένα συνεταιρισμό, στηρίζονται σε προγράμματα και δεν έχουν συνέχεια. Η συμβουλή και η υποστήριξη καθώς και η εκπαίδευση εξαρτάται από διαφορετικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από εθνικά και Ευρωπαϊκά κεφάλαια.

Σήμερα υπάρχουν περίπου 20 τέτοιοι αναπτυξιακοί και συμβουλευτικοί φορείς στη Φινλανδία, που καλύπτουν τις ανάγκες του μεγαλύτερου μέρους της χώρας. Αν και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες απεδείχθη ότι είναι πολύ χρήσιμες και βοηθητικές για την επιτυχία των νέων συνεταιρισμών, η κυβέρνηση δεν έχει δείξει ακόμη καμιά πρόθεση να χρηματοδοτήσει αυτούς τους φορείς σε μόνιμη βάση. Ούτε ακόμα και το γεγονός ότι δημιουργήθηκαν νέες θέσεις εργασίας με μικρό κόστος, με την βοήθεια αυτών των φορέων, μπόρεσε να επηρεάσει τους αρμοδίους στα διάφορα Υπουργεία ή τους πολιτικούς.

Συνεργασία με τα 26 Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης στη Φινλανδία, έχει συζητηθεί και έχει βρεθεί ότι θα ήταν χρήσιμη. Πολλά από τα προγράμματα αυτά προωθούν λύσεις κοινωνικής οικονομίας και έχουν ανάγκη ενίσχυσης από επαγγελματίες των συνεταιριστικών επιχειρήσεων.

Συνεργασία με τον οργανισμό Φινλανδική Εργασία και Κοινωνία και με τα περιφερειακά οικονομικά και εργατικά κέντρα έχουν επίσης συζητηθεί, αλλά οι προσπάθειες που έχουν γίνει ως τώρα από το Συμβούλιο του Εθνικού Συνεταιριστικού Αναπτυξιακού Προγράμματος δεν έχουν οδηγήσει σε καμιά λύση. Είναι προφανές ότι η κυβέρνηση δεν θέλει να ιδρύσει νέες συμβουλευτικές οργανώσεις, αν και φαίνεται δύσκολο να εντάξει τους συνεταιριστικούς συμβούλους στις υφιστάμενες δομές.

Το γεγονός ότι οι συνεταιρισμοί δεν είναι επαρκώς γνωστοί προκαλεί πολλά προβλήματα στα μέλη των συνεταιρισμών, ειδικά στους συνεταιρισμούς εργατών, καθώς η έλλειψη γνώσης έχει δημιουργήσει προκατάληψη στο κοινό και σε μερικούς φορείς εξουσίας. Άλλα προβλήματα προκαλούνται από την έλλειψη κεφαλαίου. Πολλοί από τους νέους συνεταιρισμούς έχουν σοβαρά προβλήματα ρευστότητας κατά την διάρκεια των πρώτων μηνών λειτουργίας τους. Σε ορισμένα μέρη της Φινλανδίας οι τοπικές εργατικές αρχές, έχουν χρηματοδοτήσει την αρχική φάση εγκατάστασης της συνεταιριστικής επιχείρησης.

Η επιτυχία των συνεταιρισμών εξαρτάται από την επάρκεια αρχικού σχεδιασμού εκ μέρους των μελών, από την οργάνωση της εκπαίδευσης των μελών και από το βαθμό αφοσίωσης των μελών στην επιχείρηση που ανήκει δημοκρατικά σε όλους.

Η εκπαίδευση στη συνεταιριστική επιχειρηματικότητα είναι καθοριστικής σημασίας για την επιτυχία του συνεταιρισμού.

Αν θέλουμε να εξασφαλίσουμε το μέλλον των συνεταιρισμών, προϋπόθεση είναι οι μετέχοντες σε όλα τα επίπεδα, να ακολουθούν πιστά τις διεθνείς συνεταιριστικές αρχές οι οποίες στηρίζονται στις αξίες της αυτοβοήθειας, της προσωπικής ευθύνης, της δημοκρατίας, της ισότητας, της ισοτιμίας και της αλληλεγγύης. Όπως οι ιδρυτές της συνεταιριστικής κίνησης οφείλουμε επίσης να πιστεύουμε στις ηθικές αξίες της εντιμότητας, της διαφάνειας, της κοινωνικής υπευθυνότητας και της φροντίδας για τους άλλους.

Γυναίκες στη Συνεταιριστική Κίνηση

Στη Φινλανδία, στους παραδοσιακούς συνεταιρισμούς κυριαρχούν οι άνδρες. Καθώς οι καταναλωτικοί συνεταιρισμοί και οι συνεταιρισμοί των παραγωγών, χρειάζονται την συμβολή των γυναικών, θα ήταν χρήσιμο να εξετασθεί γιατί η νέα συνεταιριστική κίνηση, έχει επιτύχει να κινητοποιήσει τις γυναίκες ενώ οι παραδοσιακοί συνεταιρισμοί απέτυχαν σ' αυτό. Σήμερα οι γυναίκες συχνά παίζουν ένα καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία νέων συνεταιρισμών και η συμβολή τους είναι συχνά κρίσιμη στην οργάνωση τοπικών δραστηριοτήτων.

Οι γυναίκες, ως αναδυόμενη ομάδα συνεταιριστικών επιχειρηματιών έφεραν νέα ενεργητικότητα και νέους κλάδους δραστηριοτήτων στη συνεταιριστική κίνηση. Αυτό είναι προφανές σε ένα ανερχόμενο αριθμό συνεταιρισμών ειδικά στις κοινωνικές υπηρεσίες, στις υπηρεσίες υγείας, στο μάρκετινγκ των χειροτεχνημάτων, στα θέματα πολιτισμού και στα μέσα ενημέρωσης. Οι δραστηριότητες σε συνεταιρισμούς χωριών συχνά οργανώνονται από γυναίκες.

Παρά την εμφάνιση των γυναικών ως συνεταιριστικών επιχειρηματιών, η αποκρυπτόμενη φυλετική παράμετρος που κυριαρχεί στην απασχόληση και στις κοινωνικές και επαγγελματικές σχέσεις εξακολουθεί να ισχύει. Προκειμένου να επιταχύνουμε την εξέλιξη προς την ισότητα των φύλων στη συνεταιριστική ανάπτυξη, θα πρέπει να δημιουργήσουμε δίκτυα και να επηρεάσουμε την λήψη αποφάσεων. Η επαγγελματική και η συνεταιριστική εκπαίδευση θα πρέπει να είναι ευαίσθητη ως προς το φύλο.

Είναι καιρός πια να αναγνωριστεί ότι η εμπειρία των γυναικών είναι απαραίτητη στη συνεταιριστική κίνηση με τις αρχές της, που είναι ίδιες με τις αξίες, τις πράξεις και τις προτεραιότητες της γυναικείας κουλτούρας .

Από την πλευρά της Φινλανδίας οι παράγοντες επιτυχίας της νέας συνεταιριστικής κίνησης, εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό από το βαθμό επιτυχίας στην προώθηση συνεργασίας μεταξύ νέων και παλιών συνεταιρισμών. Και οι δύο πλευρές θα κέρδιζαν από την συνεργασία και η συνεργασία θα προσκόμιζε επίσης νέα στοιχεία στο αναπτυξιακό έργο.

Απόδοση στην Ελληνική : Κ. Παπαγεωργίου

(Από το περιοδικό

Review of International Co-operation, Vol. 91, No. 3, 1998)

PRIMA

γεύση
στη ζωή!

ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΑΛΩΝ ΤΥΠΟΤΥΠΕΤΩΝ ΟΙΚΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ο θεσμός των «Κοινωνικών Συνεταιρισμών» στην Ιταλία (Νομοθεσία) *

Νόμος 381 της 8ης Νοεμβρίου 1991

Άρθρο 1

Ορισμός

1. Οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί έχουν σκοπό την επιδίωξη του γενικού κοινωνικού συμφέροντος για εξυπηρέτηση των ανθρώπινων αναγκών και για την κοινωνική ένταξη των πολιτών, με:

α) Τη διαχείριση κοινωνικών υπηρεσιών και υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης.

β) Την ανάληψη διαφόρων δραστηριοτήτων —γεωργικών, βιομηχανικών, επιχειρηματικών ή προσφοράς υπηρεσιών— με στόχο την επικερδή απασχόληση των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

2. Οι διατάξεις που αφορούν τον τομέα στον οποίο λειτουργούν οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί θα ισχύουν και για τους κοινωνικούς συνεταιρισμούς, εφόσον είναι συμβατές με τον παρόντα νόμο.

3. Η επιλεγόμενη επωνυμία του συνεταιρισμού πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την ένδειξη «κοινωνικός συνεταιρισμός».

Άρθρο 2

Μέλη εθελοντές

1. Εκτός από τα μέλη που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις, τα καταστατικά των κοινωνικών συνεταιρισμών οφείλουν να προβλέπουν την παρουσία μελών εθελοντών, τα οποία προσφέρουν αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες τους.

2. Τα μέλη εθελοντές εγγράφονται σε ειδικό τμήμα του μητρώου των μελών. Ο αριθμός τους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ήμισυ του συνολικού αριθμού μελών.

3. Οι συλλογικές συμβάσεις και οι νομοθετικές διατάξεις που αναφέρονται στους προσφέροντες εξαρτημένη εργασία ή στους αυτοαπασχολούμενους δεν εφαρμόζονται για τα μέλη εθελοντές, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούν ασφάλιση έναντι ατυχημάτων στην εργασία και επαγγελματικές ασθένειες. Με προεδρικό διάταγμα εκδιδόμενο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας, ορίζεται το ύψος της αποζημίωσης που θα λαμβάνεται υπόψη ως βάση για τον υπολογισμό των ασφαλιστρών και των σχετικών υπηρεσιών.

4. Τα μέλη εθελοντές μπορούν να αποζημιώνονται μόνο για τις δαπάνες που αποδεδειγμένως πραγματοποιούν, με βάση κριτήρια που καθορίζονται από τον κοινωνικό συνεταιρισμό και εφαρμόζονται για όλα τα μέλη.

5. Κατά τη διαχείριση των υπηρεσιών που αναφέρονται στην περίπτωση (α) της πρώτης παραγράφου του άρθρου 1, σε εφαρμογή συμβάσεως που συνάπτεται με φορείς του δημόσιου, οι υπηρεσίες που προσφέρονται από μέλη εθελοντές πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο συμπληρωματικά και όχι για υποκατάσταση εργασίας επαγγελματιών εργαζομένων για τους οποίους υπάρχουν σχετικές προβλέψεις σε υφιστάμενους νόμους. Οι υπηρεσίες των μελών εθελοντών δεν θα λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του κόστους μιας υπηρεσίας, με εξαίρεση τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με την εφαρμογή των παραγράφων 3 και 4.

(*) Για την Ελλάδα βλ. στο προηγούμενο τεύχος μας.

Άρθρο 3

Υποχρεώσεις και απαγορεύσεις

1. Οι διατάξεις που αναφέρονται στις απαιτήσεις ασφάλισης υγείας του άρθρου 26 του νομοθετικού διατάγματος 1577 της 14ης Δεκεμβρίου 1947, που εκδόθηκε από τον προσωρινό Αρχηγό του Κράτους και εγκρίθηκε με τροποποιήσεις από το νόμο 302 της 2ας Απριλίου 1951, όπως τροποποιήθηκε στη συνέχεια, θα εφαρμόζονται στους κοινωνικούς συνεταιρισμούς.

2. Κάθε τροποποίηση του καταστατιού προς κατάργηση του κοινωνικού χαρακτήρα του κοινωνικού συνεταιρισμού, συνεπάγεται τη διαγραφή του από το «τμήμα κοινωνικών συνεταιρισμών», που προβλέπεται από τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 13 του νομοθετικού διατάγματος 1577 της 14ης Δεκεμβρίου 1974 του προσωρινού Αρχηγού του Κράτους, που προαναφέρθηκε, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 παρ. 1, εδάφιο (γ) του παρόντος νόμου, καθώς και διαγραφή του από το περιφερειακό μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 9, παρ. 1, του παρόντος νόμου.

3. Στους κοινωνικούς συνεταιρισμούς, οι τακτικοί έλεγχοι που προβλέπονται από το άρθρο 2 του προαναφερθέντος νομοθετικού διατάγματος 1577 της 14ης Δεκεμβρίου 1947 του προσωρινού Αρχηγού του Κράτους, πρέπει να διεξάγονται τουλάχιστον μια φορά το χρόνο.

Άρθρο 4

Πρόσωπα με ειδικές ανάγκες

1. Τα πρόσωπα που χαρακτηρίζονται ως πρόσωπα με ειδικές ανάγκες στους συνεταιρισμούς που πραγματοποιούν δραστηριότητες του άρθρου 1, παρ. 1, εδάφιο (β), είναι: άτομα που πάσχουν από φυσική ή διανοητική αναπηρία ή από αναπηρία αισθητηρίων οργάνων, πρώην τρόφιμοι ψυχιατρικών καταστημάτων, ψυχασθενείς που βρίσκονται υπό θεραπευτική αγωγή, ναρκομανείς, αλκοολικοί, παιδιά σε ηλικία εργασίας που αντιμετωπίζουν δύσκολες οικογενειακές συνθήκες και άτομα τα οποία έχουν καταδικασθεί για εγκλήματα για τα οποία προβλέπονται εναλλακτικά της κράτησης μέτρα από τα άρθρα 47, 47 δισ, 47 τρις και 48 του νόμου 354 της 26ης Ιουλίου 1975, όπως τροποποιήθηκε από το νόμο 663 της 10ης Οκτωβρίου 1986. Ως άτομα με ειδικές ανάγκες μπορούν να θεωρούνται τα οριζόμενα από διάταγμα του Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας σε συμφωνία με τον Υπουργό Υγείας, τον Υπουργό Εσωτερικών και τον Υπουργό Κοινωνικών Υποθέσεων, αφού έχουν ακούσει τη γνώμη της Κεντρικής Επιτροπής Συνεταιρισμών που ιδρύθηκε με βάση το άρθρο 18 του προαναφερθέντος νομοθετικού διατάγματος 1577 της 14ης Δεκεμβρίου 1947 του προσωρινού Αρχηγού του Κράτους, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

2. Τα άτομα με ειδικές ανάγκες που αναφέρονται στην παρ. 1 πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον 30% των εργαζομένων στον συνεταιρισμό και, όπου αυτό είναι συμβατό με τις ικανότητές του, πρέπει να είναι μέλη του ίδιου του συνεταιρισμού. Η ιδιότητα του προσώπου με ειδικές ανάγκες πρέπει να αποδεικνύεται με πιστοποιητικά δημόσιας αρχής, παίρνοντας υπόψη τα δικαιώματα εχεμύθειας.

3. Οι εισφορές για την υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, η οφειλόμενη από τους κοινωνικούς συνεταιρισμούς ως προκύπτουσα από την καταβαλλόμενη αποζημίωση στα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες του παρόντος άρθρου, καταργούνται.

Άρθρο 5

Σύναψη συμφωνητικών

1. Κατά παρέκκλιση από τους κανόνες που διέπουν τη σύναψη συμφωνητικών από δημόσιους φορείς, φορείς του δημοσίου στους οποίους περιλαμβάνονται οικονομικοί φορείς και εταιρείες του δημοσίου τομέα, μπορούν να συνάπτουν συμφωνητικά με

συνεταιρισμούς που αναπτύσσουν δραστηριότητες από τις αναφερόμενες στο άρθρο 1, παρ. 1, εδάφιο (β) ή με ανάλογες οργανώσεις που έχουν την έδρα τους σε άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, με εξαίρεση τις κοινωνικές και υγειονομικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες, συνολικού προϋπολογισμού, χωρίς ΦΠΑ, κατώτερο από τον οριζόμενο από τις οδηγίες της Κοινότητας για τους δημόσιους διαγωνισμούς, εφόσον τα συμφωνητικά αυτά στοχεύουν στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για μειονεκτούντα άτομα, όπως αναφέρονται στο άρθρο 4, παρ. 1.

2. Για τη σύναψη των συμφωνητικών που αναφέρονται στην παρ. 1, οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί οφείλουν να είναι καταχωρημένοι στο περιφερειακό μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 9, παρ. 1. Ανάλογες οργανώσεις, που έχουν την έδρα τους σε άλλα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφείλουν να έχουν χαρακτηριστικά αντίστοιχα με τα απαιτούμενα για την καταχώρηση σε ένα τέτοιο μητρώο και να είναι καταχωρημένοι στους περιφερειακούς καταλόγους που αναφέρονται στην παρ. 3. Οφείλουν επίσης να αποδεικνύουν ότι διαθέτουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά με την αναγκαία πιστοποίηση.

3. Κάθε περιφέρεια πληροφορεί κάθε χρόνο, διαμέσου της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ποία χαρακτηριστικά και ποιές ιδιότητες απαιτούνται για τη σύναψη συμφωνητικών, σύμφωνα με την παρ. 1, και να δημοσιεύουν περιφερειακούς καταλόγους των οργανώσεων που τις διαθέτουν.

4. Για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών, πλην κοινωνικών, υγειονομικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών με προϋπολογισμό, χωρίς ΦΠΑ, ίσον ή ανώτερο από τον οριζόμενο από τις Κοινοτικές οδηγίες για δημόσιους διαγωνισμούς, καθώς και οι εταιρείες του δημοσίου που υπάγονται στις προσκλήσεις για δημόσιο διαγωνισμό, μπορούν (στις προδιαγραφές) να περιλαμβάνουν μεταξύ των όρων εκτέλεσης, την απαίτηση εκτέλεσης του συμφωνητικού με απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων από τα αναφερόμενα στο άρθρο 4, παρ. 1, με την υιοθέτηση ειδικών προγραμμάτων επαγγελματικής ένταξης και επανένταξης. Διαπίστωση της δυνατότητας ικανοποίησης του ανωτέρω όρου και υπαγωγής στον παρόντα νόμο δεν απαιτείται να γίνει κατά τη διαδικασία κατακύρωσης, αλλά θα πρέπει οπωσδήποτε να πραγματοποιηθεί μετά την σύναψη του συμφωνητικού.

Άρθρο 6

Τροποποιήσεις του νομοθετικού διατάγματος του προσωρινού αρχηγού του Κράτους 1577 της 14ης Δεκεμβρίου 1947

1. Ο νόμος 1577 της 14ης Δεκεμβρίου 1947 του προσωρινού Αρχηγού του Κράτους τροποποιείται ως ακολούθως:

α) Στο άρθρο 10 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Αν ο έλεγχος αφορά κοινωνικούς συνεταιρισμούς, ένα αντίγραφο της έκθεσης πρέπει να αποστέλλεται εντός 40 ημερών εκ μέρους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας στην περιφέρεια στην οποία έχει την έδρα του ο συνεταιρισμός».

β) Στο τέλος του άρθρου 11 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Τα μέτρα της δεύτερης παραγράφου θα εφαρμόζονται στους κοινωνικούς συνεταιρισμούς μετά τη διατύπωση γνώμης από το όργανο που είναι αρμόδιο για τη ρύθμιση των θεμάτων των συνεταιρισμών στην περιφέρεια που έχει την έδρα του ο συνεταιρισμός».

γ) Στο τέλος του άρθρου 13 προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Εκτός από την καταχώρησή τους στα τμήματα που ορίζονται ειδικά γι' αυτούς, οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί οφείλουν επίσης να καταχωρούνται στο τμήμα στο οποίο υπάγεται η δραστηριότητα με την οποία ασχολούνται».

Άρθρο 7

Φορολογικό καθεστώς

1. Οι διατάξεις του άρθρου 3 του διατάγματος του Προέδρου της Δημοκρατίας 637 της 26ης Οκτωβρίου 1972 θα εφαρμόζεται σε μεταβιβάσεις αγαθών εκ κληρονομίας ή δωρεάς προς τους κοινωνικούς συνεταιρισμούς.

2. Οι κοινωνικοί συνεταιρισμοί απολαμβάνουν έκπτωση κατά το ένα τέταρτο του κτηματικού φόρου και του φόρου υποθήκης που οφείλονται κατά την υπογραφή συμβολαίων για την αγορά ή την χρηματοδοτική μίσθωση κτιρίων με σκοπό τη στέγαση της προσφερόμενης κοινωνικής υπηρεσίας.

3. Η ακόλουθη διάταξη προστίθεται στον πίνακα Α, μέρος ΙΙ του διατάγματος του Προέδρου της Δημοκρατίας 633 της 26ης Οκτωβρίου 1972, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα:

«41 δις). Υπηρεσίες κοινωνικής, υγειονομικής και εκπαιδευτικής φύσεως προσφερόμενες από κοινωνικούς συνεταιρισμούς».

Άρθρο 8

Κοινοπραξίες

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται επίσης σε κοινοπραξίες που παίρνουν τη μορφή συνεταιριστικών εταιρειών, των οποίων τα μέλη αποτελούνται κατά 70% τουλάχιστον από κοινωνικούς συνεταιρισμούς.

Άρθρο 9

Περιφερειακοί κανόνες

1. Εντός ενός έτους από την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι περιφέρειες θα εκδώσουν τους κανόνες για την εφαρμογή του. Για το σκοπό αυτό θα καθιερώσουν ένα περιφερειακό μητρώο κοινωνικών συνεταιρισμών και θα καθορίσουν τις μεθόδους δημιουργίας δεσμών με κοινωνικές και υγειονομικές υπηρεσίες, με δραστηριότητες επαγγελματικής κατάρτισης και με δραστηριότητες που σκοπεύουν στη δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης.

2. Οι περιφέρειες θα διαμορφώσουν πρότυπα συμφωνητικά που θα διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των κοινωνικών συνεταιρισμών και της δημόσιας διοίκησης της περιφέρειας, καθορίζοντας ιδιαίτερα τα αναγκαία επαγγελματικά προσόντα και την εφαρμογή των διατάξεων για το επίπεδο επαγγελματικών συμφωνητικών.

3. Η περιφέρεια θα εκδώσει επίσης κανόνες που αποβλέπουν στην προώθηση, υποστήριξη και ανάπτυξη των κοινωνικών συνεταιρισμών. Το κόστος που θα προκύπτει από τα περιφερειακά μέτρα υποστήριξης θα επιβαρύνουν τους τακτικούς πόρους της περιφέρειας.

Άρθρο 10

Συμμετοχή προσώπων που προσφέρουν βοήθεια και συμβουλευτικές υπηρεσίες στους κοινωνικούς συνεταιρισμούς

1. Οι διατάξεις του νόμου 1815 της 23ης Νοεμβρίου 1939 δεν έχουν εφαρμογή στους συνεταιρισμούς του παρόντος νόμου.

Άρθρο 11

Συμμετοχή νομικών προσώπων

1. Νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, των οποίων οι καταστατικές διατάξεις προβλέπουν τη χρηματοδότηση και ανάπτυξη των κοινωνικών συνεταιρισμών, μπορούν να γίνουν δεκτά ως μέλη στους συνεταιρισμούς αυτούς.

Κ . Σ . Ο . Σ .

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΛΑΔΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΑΣ**

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1940

**ΜΕΛΗ: είναι 59 Ενώσεις Συνεταιρισμών
Σουλτανοπαγωγών περιοχών
που περιλαμβάνουν το σύνολο σχεδόν
των σουλτανοπαγωγών της χώρας**

ΕΔΡΑ: ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΘΗΝΑ - Κανάρη 24

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - Δ/ση Εργοστασίου : Ηράκλειο Κρήτης

Η ΚΣΟΣ διαθέτει ένα καινούργιο εργοστάσιο εφοδιασμένο με τα πιο σύγχρονα αυτόματα μηχανήματα επεξεργασίας, διαλογής και συσκευασίας σταφίδας, δυναμικότητας 80 τόννων το 7ωρο. Επίσης διαθέτει άρτια εκπαιδευμένο και πεπειραμένο προσωπικό, εξειδικευμένο στα θέματα σουλτανίνας. Με τα εφόδια αυτά και τη μόνιμη και δημιουργική δραστηριότητα που αναπτύσσει σαν κορυφαία Συνεταιριστική Οργάνωση των σουλτανοπαγωγών, η ΚΣΟΣ κατατάσσεται μεταξύ των κυριοτέρων φορέων αξιοποιήσεως της σουλτανίνας και αποτελεί εγγύηση για την άριστη ποιότητά της.

ΤΑ ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

• **Αριστείδη Ν. Κλήμη, «ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ», τόμος 5ος, Αθήνα 1999, σελ. 598, Έκδοση ΣΕΚΑΠ.**

Κυκλοφόρησε προσφάτως ο 5ος και ίσως(*) ο τελευταίος τόμος του έργου του Αριστείδη Ν. Κλήμη «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα».

Για όσους δεν γνωρίζουν το μοναδικό πεντάτομο πλέον έργο του Α.Ν. Κλήμη, πρέπει να λεχθεί ότι αποτελεί ένα μοναδικό σε σύλληψη και πληρότητα έργο, που αναστηλώνει τη ζωή, τη δράση και τον προβληματισμό γύρω από τον συνεταιριστικό θεσμό από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας.

Αποτελεί μια πλούσια συνεταιριστική εγκυκλοπαίδεια, που συνδέει την επιστήμη με την πράξη, τοποθετεί τα γεγονότα στον ιστορικό τους περίγυρο και δίνει τη δυνατότητα στον μελετητή να συναγάγει ο ίδιος τα συμπεράσματά του για την πορεία του συνεταιριστικού θεσμού, ώστε να διδαχθεί από το παρελθόν και να πορευθεί με γνώση στο μέλλον.

Οι πέντε τόμοι του έργου καλύπτουν τις ακόλουθες περιόδους:

1ος τόμος: Από την αρχαιότητα μέχρι το 1922, Εκδόσεις Ι. Πιτσιλός, Αθήνα 1985, σελ. 528.

2ος τόμος: 1923 – 1934/5, Έκδοση της ΠΑΣΣΕΓΕΣ, Αθήνα, 1988, σελ. 624.

3ος τόμος: 1935 – 1945, Έκδοση Α.Ν. Κλήμη, Αθήνα, 1991, σελ. 608.

4ος τόμος: 1946 – 1960, Έκδοση ΣΕΚΑΠ, 1996, σελ. 590.

5ος τόμος: 1961 – 1976, με σύντομη αναφορά και στα νεότερα χρόνια, Έκδοση ΣΕΚΑΠ, 1999, σελ. 598.

Σε ένα σύνολο 2.950 σελίδων, τεκμηριωμένων με χαρακτηριστική επιμέλεια, αναβιώνουν, με συστηματικό τρόπο, όλα τα βασικά γεγονότα της ζωής των συνεταιρισμών στην Ελλάδα, όχι ιστορούμενα μόνο από τον συγγραφέα αλλά με την παράθεση και αυτούσιων κειμένων που διαμόρφωσαν ή επηρέασαν τις εξελίξεις.

Σπάνια ή δυσεύρετα σήμερα κείμενα και στατιστικά στοιχεία, που ο συγγραφέας συνέλεγε κατά τα 65 χρόνια της θεωρητικής και πρακτικής του ενασχόλησης με τον συνεταιριστικό θεσμό, προσφέροντο στον σημερινό μελετητή με εύχρηστο τρόπο.

Η διπλή ταξινόμηση, κατά περιόδους και κατά θεματικές ενότητες,

ΑΡΙΣΤ. Ν. ΚΛΗΜΗ

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ - ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΜΕ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ
ΑΠΟ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

*
ΤΟΜΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ

Περίοδος 1961 – 1976

(Και σύντομη αναφορά στα νεότερα χρόνια)

Η ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΖΩΗ
ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ - ΘΕΜΑΤΑ - ΤΟΠΟΥΣ

*
ΑΘΗΝΑ 1999
ΕΚΔΟΣΗ ΣΕΚΑΠ

(*) Βλ. την σελίδα 11/2363 του προλόγου του όπου γράφει: «Ένας ακόμη τόμος (ο ΣΤ) θα χρειαζόταν... από το 1977 έως και το 2000... Αυτόν τον ΣΤ' τόμο δεν μπορεί να υποσχεθεί ότι θα τον γράψει ο συγγραφέας των προηγούμενων 5 τόμων, λόγω των πολλών δυσκολιών και της προχωρημένης ηλικίας του (αν και έχει το υλικό και υπάρχει ακόμα σήμερα διάθεση και απόθεμα υγείας)».

δίνει τη δυνατότητα να μελετώνται τα θέματα των συνεταιρισμών που ενδιαφέρουν κάθε φορά. Η πολλαπλή ευρετηρίαση, που καλύπτει τους τρεις πρώτους τόμους, πολλαπλασιάζει αυτή την ευχέρεια, οπότε το έργο αυτό, παρά τον μεγάλο όγκο του, γίνεται πολύ εύχρηστο.

Η μεγάλη αξία αυτού του έργου δεν έγκειται όμως μόνο στον όγκο του ή στον πλούτο των περιεχομένων ή ακόμη στην χρηστικότητα του. Προκύπτει από την ψύχραιμη και αμερόληπτη επιλογή και παρουσίαση των γεγονότων, των προσώπων και των κειμένων, τα οποία τοποθετούνται και στο ιστορικό πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο της κάθε περιόδου, ώστε και το αξιολογικό συμπέρασμα του νεώτερου μελετητή του έργου να είναι επιστημονικά στέρεο.

Οι πέντε τόμοι του έργου δημοσιεύθηκαν κατά την τελευταία εικοσαετία. Αλλά από το περιεχόμενο τους αντιλαμβάνεται κανείς ότι στην πραγματικότητα αποτελούν απαύγασμα συλλεκτικού πάθους, μελέτης και έρευνας μιας ολόκληρης ζωής, αφιερωμένης στην ιδέα της προσφοράς, μέσω του θεσμού του συνεργατισμού, που είναι ο θεσμός της προσφοράς για το κοινό καλό.

Ο συγγραφέας του έργου Αριστείδης Ν. Κλήμης με το συνολικό του έργο, που αποτελείται από δεκάδες βιβλία και πολλές εκατοντάδες άρθρα και για το οποίο δύο φορές τιμήθηκε από την Ακαδημία Αθηνών και επαξίως αναγορεύθηκε σε Επίτιμο Διδάκτορα από το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, αποδεικνύει την προσκόλλησή του στην ιδέα της αφιλοκεδούς προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο, παραβλέποντας τη σύγχρονη αντίληψη που αξιολογεί το προσφερόμενο έργο ανάλογα με την αποτίμησή του σε χρήμα.

Τις αναρίθμητες ώρες της ερευνητικής και συγγραφικής του προσπάθειας αλλά και ακόμη της επιμέλειας των εκδόσεων, τις πρόσφερε δωρεάν στους σημερινούς και στους μελλοντικούς χρήστες και υποστηρικτές του συνεταιριστικού θεσμού, με την πεποίθηση ότι ο θεσμός αυτός της συνολικής κοινωνικής ευημερίας και της καλύτερης ανθρώπινης κοινωνίας χρειάζεται τους αιμοδότες του.

Η σημερινή συγκυρία, που έχει οδηγήσει σε υποβάθμιση των μηνυμάτων του συνεταιριστικού θεσμού στην Ελλάδα, λόγω κυρίως της επιχειρηματικής δυσπραγίας των αγροτικών συνεταιρισμών, δεν αποθάρρυνε τον βαθυστόχαστο ερευνητή της ιστορικής πορείας του συνεργατισμού στην παγκόσμια έκτασή του. Οι περίοδοι ύφεσης και αποδυνάμωσης του συνεταιριστικού θεσμού ίσως έχουν περισσότερη ανάγκη σπουδής της ιστορίας και άντλησης διδαγμάτων από αυτή.

Η ανεκτίμητη προσφορά του Αριστείδη Ν. Κλήμη ίσως δεν εκτιμάται ως προς το μέγεθος της αυτή τη στιγμή. Εκείνο που είναι βέβαιο είναι ότι το έργο αυτό θα αποτελεί εσαεί έργο αναφοράς και πολύτιμο εργαλείο για συλλέκτες, για διδάσκοντες και διδασκόμενους, για πολιτικούς και τεχνοκράτες, για μυημένους και αμύητους στο συνεργατισμό, διότι αποτελεί ένα μοναδικό σε σφαιρικότητα και νηφαλιότητα έργο.

Η συνεταιριστική εταιρεία ΣΕΚΑΠ, που ανέλαβε και στην περίπτωση αυτή (όπως και στον 4ο τόμο) την έκδοση (με παραίτηση του συγγραφέα από τα συγγραφικά δικαιώματα), έδειξε με τη χειρονομία της αυτή την ευαισθησία και την αίσθηση ευθύνης για τα θεμέλια του συνεργατισμού, που εντοπίζονται στην αντικειμενική ενημέρωση και στη διδασκαλία, με κάθε τρόπο, του περιεχομένου του συνεταιριστικού θεσμού.

Στον σεβαστό δάσκαλο του συνεργατισμού, που διδάσκει με λόγια, με έργα και με το παράδειγμα, οι αποδέκτες του έργου του οφείλουμε την έκφραση της ευγνωμοσύνης μας.

Κ. Παπαγεωργίου

Καθηγητής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών,
Πρόεδρος του Ινστιτούτου Συνεταιριστικών Ερευνών και Μελετών.

(Παράκληση να διαβαστεί με προσοχή)

Προς τους φίλους αποδέκτες του Περιοδικού μας

– Όπως γνωρίζετε, το περιοδικό «Συνεταιριστική Πορεία» δεν είναι εκδοτική επιχείρηση. Υπηρετεί τους ιδεολογικούς σκοπούς του Σωματίου Εταιρεία Φίλων του Συνεργατισμού και γενικότερα την όλη Ελληνική Συνεταιριστική Κίνηση.

– Το περιοδικό εκδίδεται με την προσφορά της πνευματικής και χειρωνακτικής εργασίας των μελών του Δ.Σ., άλλων μελών του Σωματίου και την συνεργασία ειδικών επιστημόνων και συνεταιριστών.

– Πόροι του περιοδικού είναι οι εθελούσιες εισφορές εκείνων που θέλουν να λαμβάνουν το Περιοδικό, να ενημερώνονται αντικειμενικά και να βοηθούν την ανάπτυξη του θεσμού των Συνεταιρισμών.

Για να γίνει δυνατό να συνεχισθεί η έκδοση, παρακαλούμε θερμά όσους λαμβάνουν το περιοδικό να εμβάσουν το ταχύτερο την εισφορά τους για το 1999. Καθώς και να ενδιαφερθούν για τη διεύρυνση της κυκλοφορίας του περιοδικού και σε άλλους (Συνεταιρισμούς, συνεταιριστές, κ.λπ.).

Πληροφορίες σχετικές με την έκδοση, τις εισφορές, τον τρόπο εμβάσματος, κ.λπ. βλ. στην τελευταία σελίδα κάθε τεύχους μας. Δηλαδή:

Εισφορές προαιρετικές ετήσιες για την έκδοση του περιοδικού:

- Για Ενώσεις Συνεταιρισμών, Κεντρικές Οργανώσεις, Τράπεζες, Οργανισμούς : (όχι κατώτερες των 10.000 δραχ).
- Για Πρωτοβάθμιους Συνεταιρισμούς, άλλα Νομικά Πρόσωπα: (Οχι κατώτερες των 5.000 δραχ).
- Για άτομα (όχι κατώτερες των 4.000 δραχ).
- Για φοιτητές και νέους αγρότες (1.000 δραχ).

Εμβάσματα παρακαλούμε να γίνονται με ταχυδρομική επιταγή στον Ταμία της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού κ. Γεωργ. Καφετζάκη, οδός Θράκης 30 - Νέα Σμύρνη 17 121 (τηλ. 93.55.394) ή με κατάθεση στον λ/σμό 0020108124628 καταθέσεων στην ΑΤΕ (με αναγραφή του ονόματός τους και ειδοποίηση από αυτούς του ταμία για την κατάθεση).

*

Όσοι, ελάχιστοι, τυχόν δεν ενδιαφέρονται να λαμβάνουν το περιοδικό, παρακαλούνται να το επιστρέψουν ώστε τελικά να αποστέλλεται μόνο σε ενεργά συνεταιριστικά πρόσωπα αλλά και για να μειωθεί η δαπάνη για την έκδοση - κυκλοφορία του.

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΦΙΛΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Επειδή αρκετοί νεότεροι συνεταιριστές ζητούν αντίτυπο του καταστατικού του παραπάνω ιδεολογικού συνεταιριστικού σωματείου για να γνωρίσουν τις σχετικές διατάξεις και να εγγραφούν σε αυτό, δημοσιεύουμε στη συνέχεια μονοτονικά τα βασικά άρθρα του.

ΙΔΡΥΣΙΣ – ΕΠΩΝΥΜΙΑ – ΕΔΡΑ

Άρθρον 1ον

Ιδρύεται επιστημονικόν Σωματείον υπό την επωνυμίαν «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ».

ΣΚΟΠΟΣ

Άρθρον 2ον

Σκοπός του Σωματείου είναι η προαγωγή και εδραίωσις της ιδέας του Συνεργατισμού εις την Ελλάδα και η ανάπτυξις του συνεταιριστικού πνεύματος.

ΜΕΣΑ

Άρθρον 3ον

Την εκπλήρωσιν των ως άνω σκοπών το Σωματείον επιδιώκει δια παντός νομίμου μέσου. Τοιαύτα μέσα είναι ιδία:

α) Η καλλιέργεια σχέσεων μεταξύ των φίλων του Συνεργατισμού και η μέριμνα δια την διεύρυνσιν του κύκλου αυτών.

β) Η συμβολή δια την συγγραφήν, έκδοσιν και κυκλοφορίαν επιστημονικών ή εκλαϊκευτικών μελετών και η δι' αυτών πληρεστέρα ενημέρωσις του κοινού γενικώς και ιδιαίτερος των ενεργών φορέων της συνεταιριστικής κινήσεως της χώρας επί θεμάτων θεωρίας, ιστορίας, νομοθεσίας, φορολογίας, οργανώσεως και εν γένει θεμάτων ενδιαφερόντων και αφορώντων την συνεταιριστικήν κίνησιν, ως και η μετάφρασις παρομοίων συγγραφέων της αλλοδαπής.

γ) Η διοργάνωσις συνεταιριστικών συνομιλιών ή διαλέξεων κατά τόπους και εν γένει η επικοινωνία μετά των οικείων ή ενδιαφερομένων κύκλων δια των συγχρόνων μέσων ενημερώσεως (ραδιοφώνου, τηλεοράσεως, κ.λπ.).

δ) Η δια προσφόρων ενεργειών επιδίωξις προωθήσεως και επιλύσεως ανακυπτόντων συνεταιριστικών ζητημάτων κατά τας ορθάς συνεταιριστικάς αρχάς και εν τω συμφερόντι της συνεταιριστικής κινήσεως, τώσον προς τους αρμοδίους δια τον Συνεργατισμόν Επίσημους παράγοντας και Υπηρεσίας, όσον και προς άλλα Επιστημονικά Ιδρύματα ή Οργανώσεις συγγενούς απασχολήσεως ή ενδιαφέροντος.

ε) Η ειδική έρευνα επί της λειτουργίας της συνεταιριστικής επιχειρήσεως (οργανωτικής, νομικής, λογιστικής, φορολογικής κ.λπ.) και μελέτη των συνθηκών λειτουργίας της προς τον σκοπόν διαμορφώσεως καταλλήλων όρων και προϋποθέσεων δια την ανάπτυξιν ποιοτικώς και ποσοτικώς της συνεταιριστικής κινήσεως.

στ) Η συγκέντρωσις, ταξινόμησις και μελέτη στατιστικών και άλλων στοιχείων ερευνής επί συνεταιριστικών θεμάτων.

ζ) Η οργάνωσις και λειτουργία συνεταιριστικής βιβλιοθήκης προς χρήσιν υπό των μελών ή και υπό τρίτων ενδιαφερομένων.

η) Μελέται και ενέργειαι δια την συστηματικήν και αρτίαν εις περιεχόμενον οργάνωσιν της εκπαιδεύσεως των εξ επαγγέλματος διαχειριζομένων τας υποθέσεις του συνεταιρισμού και γενικώτερον των φορέων της ενεργού δράσεως και γενικώτερον της διδασκαλίας του θεσμού εις τας βαθμίδας της Δημοσίας εκπαιδεύσεως.

θ) Επίσης μέριμνα προς λήψιν μέτρων δια την επέκτασιν, ανάπτυξιν και καλήν λειτουργίαν των σχολικών συνεταιρισμών ως μοναδικών οργάνων δια την εδραίαν καλλιέργειαν της ιδέας του συνεταιρισμού, και

ι) Η συνεργασία με παρεμφερείς ιδεολογικής Συνεταιριστικής Οργανώσεις της αλλοδαπής.

ΜΕΛΗ

Άρθρον 4ον

Μέλη δύνανται να εγγραφούν οι έχοντες συμπληρωμένον το 21ον έτος της ηλικίας των, επιστήμονες, Συνεταιρισταί εν ενεργεία ή μη, Δημόσιοι λειτουργοί ως και τοιοῦτοι Τραπεζῶν, Οργανισμῶν και επιχειρήσεων ή και συνταξιούχοι τούτων, ασχολούμενοι ή επιθυμούντες ν' ασχοληθούν θεωρητικῶς ή πρακτικῶς με θέματα σχετικὰ με τον Συνεργατισμόν και συμβά- λουν δια την εκπλήρωσιν των σκοπῶν του σωματείου.

Δι' αποφάσεως της Γενικῆς Συνελεύσεως δύνανται ν' ανακηρυχθούν επίτιμα μέλη του Σωματείου οι προσενηγκόντες υπηρεσίας προς την συνεταιριστικὴν κίνησιν ή προς το Σωματεῖον δια την επιτυχίαν των σκοπῶν του.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

Άρθρον 5ον

Το Σωματεῖον επιτελεῖ τον σκοπόν του βασικῶς δια της συνεργασίας των μελῶν του τα οποία προσφέρουν τας υπηρεσίας των και την τακτικὴν και έκτακτον συνδρομὴν των.

Προς τούτο υποχρεοῦνται:

α) Να εκπληρῶνουν τας οικονομικὰς των υποχρεώσεις.

β) Να συμμορφῶνται προς τας διατάξεις του Καταστατικῆς και προς τας αποφάσεις των συνελεύσεων ως και της Διοικήσεως του Σωματείου.

γ) Να προσέρχωνται ανελλιπῶς εις τας Συνελεύσεις τακτικὰς ή εκτάκτους και να εκφράζουν ελευθέρως τας γνώμας των.

δ) Να φροντίζουν δια την πρόσδοον του Σωματείου και την πραγματοποίησιν των υπ' αυτού επιδιωκομένων σκοπῶν παρέχοντα πάσαν προς τούτο συνδρομὴν των.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΛΩΝ

Άρθρον 6ον

Τα μέλη εφ' όσον είναι ταμειακῶς εν τάξει δικαιούνται:

Να μετέχουν των Συνελεύσεων, να εκλέγουν την Διοίκησιν, τα λοιπά όργανα του Σωματείου, να εκλέγονται εις αυτά και να συμμετέχουν εις Επιτροπὰς προβλεπομένας υπό του παρόντος.

Παν δικαίωμα και πάσα υποχρέωσις εν γένει των μελῶν, μη προβλεπόμενα υπό του Καταστατικῆς, ρυθμίζονται βάσει του Νόμου.

ΕΙΣΟΔΟΣ – ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΣ – ΑΠΟΒΟΛΗ ΜΕΛΩΝ

Άρθρον 7ον

Η εγγραφή μέλους γίνεται δι' αποφάσεως του Διοικητικῆς Συμβουλίου κατόπιν εγγράφου αιτήσεως του ενδιαφερομένου. Επί της αποδοχής ή μη της αιτήσεως αποφαινεται το Διοικητικόν Συμβούλιον του Σωματείου εντός μηνός. Εις περίπτωσιν απορρίψεως της αιτήσεως (ως τοιαύτης λογιζόμενης και της παρόδου τριμήνου άνευ απαντήσεως) δύναται ο αιτών την εγγραφὴν του να προσφύγη εις την Συνέλευσιν του Σωματείου.

Πάν μέλος δύναται ν' αποχωρήση του Σωματείου οποτεδήποτε. Η αποχώρησις δέον να γνωστοποιήται τρεις τουλάχιστον μήνας προ της λήξεως του λογιστικῆς έτους και ισχύει δια το τέλος αυτού. Μέχρι της χρονολογίας ταύτης το υπό αποχώρησιν μέλος εξακολουθεῖ να έχη τα δικαιώματα και τας υποχρεώσεις των λοιπῶν μελῶν, δεν δύναται όμως από της υποβολῆς της δηλώσεως της αποχωρήσεώς του να είναι μέλος του Διοικητικῆς Συμβουλίου του Σωματείου ή της Ελεγκτικῆς Επιτροπῆς αυτού.

Άρθρον 9ον

Διαγράφεται του Σωματείου δι' ητιολογημένης αποφάσεως Διοικητικού Συμβουλίου παν μέλος όπερ:

α) Καθυστερεί τας συνδρομάς του πλέον της διετίας και δεν ήθελε τακτοποιήσει ταύτας εντός τριμήνου από της υπό του Ταμίου προσκλήσεώς του ή απουσιάζει αδικαιολογήτως εκ τριών συνεχών Συνελεύσεων.

β) Παραβαίνει το καταστατικόν, και δεν συμμορφούται εις τας αποφάσεις των Συνελεύσεων και της Διοικήσεως αυτού ή προβαίνει εις πράξεις αντιβαινούσας εις τον σκοπόν και τα συμφέροντα του Σωματείου και δια της εν γένει διαγωγής του και δράσεώς του παραβιάπτει τα συμφέροντα του Σωματείου και παρακωλύει την επίτευξιν των σκοπών αυτού.

γ) Απέβαλε τα δια την εγγραφήν του απαιτούμενα προσόντα, και

δ) Ετιμωρήθη επανειλημμένως δια πειθαρχικών ποινών.

Άρθρον 10ον

Μέλη του Σωματείου εξελθόντα είτε δι' αποχωρήσεως είτε δι' αποβολής ουδέν δικαίωμα έχουν επί της περιουσίας του Σωματείου.

Εις καταβολήν της εισφοράς αυτών ευθύνονται αναλόγως του χρόνου καθ' ον διετέλεσαν μέλη.

ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Άρθρον 11ον

Όργανα του Σωματείου είναι:

1. Η Συνέλευσις των μελών 2. Το Διοικητικόν Συμβούλιον, και 3. Η Ελεγκτική Επιτροπή

ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Άρθρον 12ον

1. Η Συνέλευσις των μελών αποτελεί το ανώτατον όργανον του Σωματείου και συγκροτείται εκ των ταμειακώς εν τάξει μελών αυτού. Αι Συνελεύσεις διακρίνονται εις τακτικάς και εκτάκτους.

2. Η τακτική Συνέλευσις καλείται άπαξ του έτους και εντός το πολύ τριμήνου από της λήξεως του οικονομικού έτους καθ' ην τίθεται υπό έγκρισιν και τον έλεγχον των μελών:

α) Ο διοικητικός Απολογισμός του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) Ο οικονομικός απολογισμός του λήξαντος έτους και ο προϋπολογισμός του επομένου έτους.

γ) Η έκθεσις της Ελεγκτικής Επιτροπής περί της οικονομικής διαχειρίσεως, και

δ) Παν άλλο θέμα υποβληθησόμενον υπό του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβανόμενον εν τη ημερησία διατάξει.

3. Η έκτακτος Συνέλευσις καλείται οσάκις κρίνει τούτο αναγκαίον το Διοικητικόν Συμβούλιον ή όταν το 1/5 των ταμειακώς εν τάξει μελών ήθελε ζητήση την σύγκλησιν αυτής δι' εγγράφου αιτήσεως προς το Διοικητικόν Συμβούλιον οριζούσης και τα προς συζήτησιν θέματα.

Το Διοικητικόν Συμβούλιον υποχρεούται τότε να καλέση την Συνέλευσιν εντός τριάκοντα (30) ημερών από της υποβολής της αιτήσεως, εφ' όσον η αίτησις συγκλήσεως ταύτης είναι σύμφωνος προς τον νόμον και το παρόν Καταστατικόν. Κατά την Συνέλευσιν ταύτην υποχρεούνται να παρίστανται τα 4/5 τουλάχιστον των αιτησάντων την σύγκλησιν μελών, άλλως, δύναται να ματαιωθή κατά την κρίσιν της συνελεύσεως η συζήτησις όλων ή τινών των προταθέντων θεμάτων.

4. Η συνέλευσις ευρίσκειται εν απαρτία όταν παρίστανται εις αυτήν το 1/3 εκ των εχόντων δικαίωμα ψήφου τακτικών μελών.

Μη γενομένης απαρτίας εις την πρώτην συνεδρίασιν, συνέρχεται η Συνέλευσις την ιδίαν ημέραν της επομένης εβδομάδος εις δευτέραν τοιαύτην, εις τον αυτόν τόπον, την αυτήν ώραν

και με τα αυτά θέματα, άνευ προδικασίας και προκλήσεων, θεωρείται δε αυτή εν απαρτία οσαδήποτε των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών και αν προσέλθουν.

5. Υπαρχούσης απαρτίας αι αποφάσεις της Συνελεύσεως λαμβάνονται κατ' απόλυτον πλειοψηφίαν των μετεχόντων εις εκάστην ψηφοφορίαν.

6. Αι τακτικάί και αι έκτακται Συνελεύσεις συγκalώνται δια προσκλήσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, εις τας οποίας αναγράφονται τα συζητητέα θέματα, ο χρόνος και ο τόπος της συγκλήσεως. Η κοινοποίησις της συγκλήσεως προς τα μέλη του Σωματείου γίνεται δια προσωπικών προσκλήσεων αποστελλομένων προ δέκα πέντε (15) πλήρων ημερών επί τακτικών και δέκα (10) επί εκτάκτων συνελεύσεων προ της συνεδριάσεως της Συνελεύσεως. Εις τας προσκλήσεις δέον να γίνηται υπόμνησις της διατάξεως του παρόντος περί του τίνα εκ των μελών έχουν δικαίωμα συμμετοχής εις την Συνέλευσιν, ως και δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

7. Αποκλείεται εκ των Συνελεύσεων ο καθυστερών τας συνδρομάς και μη τακτοποιούμενος ταμειακώς μέχρι της προτεραίας της συνόδου της.

8. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου προεδρεύει προσωρινώς της Συνελεύσεως και κηρύσσει την έναρξιν της συνεδριάσεως, καλεί τα μέλη δια την εκλογήν οριστικού Προεδρείου, ήτοι του Προέδρου της Συνελεύσεως και δύο πρακτικογράφων, δια την τήρησιν των πρακτικών της Συνελεύσεως και δύο ψηφολεκτών. Η εκλογή γίνεται δι' ανατάσεως της χειρός ή άλλως ως ο νόμος ορίζει.

9. Κατά τας Συνελεύσεις δεν επιτρέπεται η συζήτησις άλλων θεμάτων πλην των εγγεγραμμένων εν τη ημερησία διατάξει.

10. Πάσα ψηφοφορία εν τη Συνελεύσει αφορώσα αρχαιρεσίας ή εκλογήν πάσης φύσεως συλλογικών οργάνων, θέματα εμπιστοσύνης, έγκρισιν λογοδοσίας, προσωπικά εν γένει ζητήματα, εκλογήν αντιπροσώπων εις άλλας Οργανώσεις, επιβολήν εκτάκτων εισφορών, αλλαγήν επωνυμίας του Σωματείου, τροποποιήσιν καταστατικού, ίδρυσιν Ενώσεως, προσχώρησιν ή αποχώρησιν εξ αυτής είναι έγκυρος εφ' όσον λαμβάνονται δια μυστικής ψηφοφορίας, πάσα δε επί άλλων θεμάτων ψηφοφορία γίνεται δι' ανατάσεως της χειρός, ή δι' ονομαστικής κλήσεως ή δια ψηφοδελτίων κατά την κρίσιν του Προεδρείου, ουδέποτε όμως δια βοής.

11. Προκειμένου περί διαλύσεως του Σωματείου ή τροποποιήσεως του Καταστατικού του, καλείται ειδικώς προς τον σκοπόν τούτον Συνέλευσις και ευρίσκειται αυτή εν απαρτία παρόντων του ημίσεος (1/2) τουλάχιστον των μελών, αποφασίζεται δε δια πλειοψηφίας των τριών τετάρτων (3/4) των παρόντων.

12. Αι αποφάσεις των Συνελεύσεων καταχωρούνται εις ειδικόν βιβλίον πρακτικών συνεδριάσεων Συνελεύσεων υπογραφομένα παρά του Προέδρου, των πρακτικογράφων, των ψηφολεκτών εφ' όσον πρόκειται περί ψηφοφορίας και τριών εκ των μετασχόντων εις την Συνέλευσιν μελών.

ΕΦΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ

Άρθρον 13ον

1. Το Προεδρείον της Συνελεύσεως εκλέγει εκ των μελών της Συνελεύσεως τριμελή Εφορευτικήν Επιτροπήν ενώπιον της οποίας ενεργούνται αι αρχαιρεσΐαι προς εκλογήν Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτικής Επιτροπής κατά την τακτικήν Συνέλευσιν των μελών. Ουδείς υποψήφιος δύναται να μετάσχη της Εφορευτικής Επιτροπής.

Η ψηφοφορία ούσα μυστική γίνεται αυτοπροσώπως υπό των εχόντων δικαίωμα ψήφου μελών.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Άρθρον 14ον

1. Το Σωματείον διοικείται υπό επταμελούς Διοικητικού Συμβουλίου εκλεγομένου υπό της Συνελεύσεως των μελών του Σωματείου ανά διετίαν δια μυστικής και δια ψηφοδελτίων ψηφο-

φορίας μεταξύ των τακτικών μελών, των εχόντων πλήρη ικανότητα προς δικαιοπραξίαν. Μετά των τακτικών μελών εκλέγονται και δύο αναπληρωματικά.

2. Μέλη μη συμπληρώσαντα τουλάχιστον τρεις μήνες από της εγγραφής των δεν έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι. Ο ως άνω χρονικός περιορισμός δεν ισχύει δια την πρώτην Συνέλευσιν από της αναγνώρισεως του Σωματείου.

3. Η Εφορευτική Επιτροπή μετά το πέρας της ψηφοφορίας και την διαπίστωσιν ότι δεν υπάρχουν άλλοι ψηφοφόροι προβαίνει εις την διαλογήν των ψηφοδελτιών και συντάσσει αμέσως πρακτικόν εμφανίζον τον αριθμόν των ψηφισάντων μελών και τας ψήφους ας ελαβεν έκαστος υποψήφιος. Ανακηρύσσει εκ των υποψηφίων δια το Διοικητικόν Συμβούλιον τους επτά πρώτους κατά σειράν επιτυχίας, ως μέλη αυτού τους δε δύο (2) κατά σειράν επιτυχίας επιλαχόντας ως αναπληρωματικά τοιαύτα, άτινα καλούνται κατά σειράν επιτυχίας εις αντικατάστασιν αποχωρήσαντος ή εκλιπόντος μέλους Διοικητικού Συμβουλίου.

Επίσης ανακηρύσσει τους τρεις πρώτους εκ των υποψηφίων δια την Ελεγκτικήν Επιτροπήν ως επιτυχόντας και τους δύο (2) επομένους κατά σειράν επιτυχίας αυτών ως αναπληρωματικούς, καλούμένους εις περίπτωσιν παραιτήσεως κ.λπ. τακτικού μέλους αυτής.

4. Το Διοικητικόν Συμβούλιον εντός δεκαήμερου από της εκλογής του και κατά την πρώτην συνεδρίασιν, εκλέγει δια μυστικής ψηφοφορίας μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρον, τον Αντιπρόεδρον, τον Γενικόν Γραμματέα και τον Ταμίαν, αποφασίζοντας του κλήρου εν περιπτώσει ισοψηφίας. Ο αποχωρών Πρόεδρος οφείλει να κατατοπίση τον διάδοχον αυτού δι' εγγράφου υπομνήματός του επί των απασχολούντων και επί των εκκρεμών εν γένει ζητημάτων του Σωματείου.

5. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι αλληλεγγύως υπεύθυνα δια την εκπλήρωσιν των υποχρεώσεών των, αίτινες απορρέουν εκ του Καταστατικού και των αποφάσεων των Συνελεύσεων των μελών.

Δεν πρέπει να συγγενεύουν μεταξύ των μέχρι και του δευτέρου βαθμού και δεν ευθύνονται δι' αποφάσεις ληφθείσας εις συνεδρίασιν εις ην δεν παρέστησαν ή παραστάνα διεφώνησαν, της διαφωνίας των βεβαιουμένης εκ των πρακτικών του Συμβουλίου.

6. Το Διοικητικόν Συμβούλιον συνέρχεται τακτικώς άπαξ του μηνός κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέως, εκτάκτως δε υπό του Προέδρου όταν παραστή ανάγκη ή ήθελον ζητήσει τούτο εγγράφως τρεις (3) εκ των συμβούλων αναγράφοντες και τα θέματα της ημερησίας διατάξεως.

Το Διοικητικόν Συμβούλιον ευρίσκεται εν απαρτία παρόντων τεσσάρων μελών παρισταμένου απαραίτητως του Προέδρου ή του Αντιπροέδρου. Αι αποφάσεις του Συμβουλίου λαμβάνονται δι' απολύτου πλεοψηφίας των παρόντων μελών πλην των περιπτώσεων όπου απαιτείται εκ του Καταστατικού διάφορος τοιαύτη.

7. Το Διοικητικόν Συμβούλιον αποφασίζει και ενεργεί εφ' όλων των ζητημάτων, τα οποία ενδιαφέρουν το Σωματείον, εφαρμόζει το Καταστατικόν, διαχειρίζεται την περιουσίαν του Σωματείου, εγκρίνει τας πάσης φύσεως δαπάνας εντός του εγκρινομένου προϋπολογισμού, προσλαμβάνει, απολύει το προσωπικόν και καθορίζει τας αποδοχάς αυτού, συντάσσει Εσωτερικόν Κανονισμόν, εκτελεί τας αποφάσεις των Συνελεύσεων των μελών, συγκαλεί δι' αποφάσεώς του ταύτην και καταρτίζει την Ημερησίαν Διάταξιν αυτής, συντάσσει την διοικητικήν λογοδοσίαν δια του Προέδρου και του Γενικού Γραμματέως και την ταμειακήν λογοδοσίαν δια του Ταμίου και υποβάλλει ταύτας εις την Συνέλευσιν προς έγκρισιν.

Το Διοικητικόν Συμβούλιον τηρεί βιβλίον πρακτικών, τα οποία συντάσσονται υπό του Γενικού Γραμματέως και υπογράφονται υπό των παρόντων κατά την συνεδρίασιν μελών.

8. Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου στερηθέν αυτοδικαίως ή κατόπιν δικαστικής αποφάσεως των πολιτικών αυτού δικαιωμάτων ή παραιτούμενον ή απουσιάζον αδικαιολογήτως πλέον των τεσσάρων κατά σειράν συνεδριάσεων, εκπίπτει του αξιώματός του αντικαθιστάμενον υπό του έχοντος σειράν αναπληρωματικού Συμβούλου, δι' αποφάσεως του Δ.Σ. αναγραφομένης εις τα Πρακτικά.

9. Εις περίπτωσην: α) παραιτήσεως ή αποχωρήσεως ολοκλήρου του Διοικητικού Συμβουλίου δι' οιονδήποτε λόγον, διεξάγονται το βραδύτερον εντός μηνός, έκτακτοι αρχαιρεσείαι προς εκλογήν νέου Διοικητικού Συμβουλίου, δια τον υπολειπόμενον χρόνον μέχρι πέρατος της θητείας του παλαιού Διοικητικού Συμβουλίου, β) κωλύματος δια συμμετοχήν εις το Διοικητικόν Συμβούλιον ή παραιτήσεως ή αποχωρήσεως μελους ή μελών τινών του Διοικητικού Συμβουλίου, δι' οιονδήποτε λόγον, μη δυναμένων να καλυφθώσιν εκ των αναπληρωματικών μελών, διεξάγονται, το βραδύτερον εντός μηνός, αναπληρωματικά αρχαιρεσείαι προς πλήρωσιν των αντιστοιχων κενωθείσων θέσεων. Η θητεία τούτων ακολουθεί την συνεχιζόμενην θητείαν των ήδη μελών. Τας δια τας εκτάκτους και αναπληρωματικάς ταύτας αρχαιρεσείας Συνελεύσεις δύναται να συγκαλέση το υπάρχον Διοικητικόν Συμβούλιον ή το 1/5 των μελών.

10. Μέχρις εκλογής νέου Διοικητικού Συμβουλίου ή διορισμού τοιούτου συμφώνως τω νόμω και αναλήψεως των καθηκόντων του, το παλαιόν Διοικητικόν Συμβούλιον εξακολουθεί διαχειριζόμενον τας επειγούσας υποθέσεις του Σωματείου.

(Στη συνέχεια, τα άρθρα 15-33 αναφέρονται σε θέματα για τα οποία κάθε τυχόν ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει πληροφορίες από το Δ.Σ.).

Άρθρον 34ον

Το παρόν Καταστατικόν συγκείμενον εξ άρθρων 34 εν συνόλω αναγνωσθέν άρθρον προς άρθρον, ενεκρίθη, εψηφίσθη και επεκυρώθη κατά την συνεδρίασιν των ιδρυτικών μελών του και υπεγράφη παρ' αυτών εν Αθήναις και εν τω επί της οδού Ηπείρου 27 Γραφείον ένθα συνήλθομεν σήμεραν την 1ην Σεπτεμβρίου 1973 ημέραν Σάββατον και ώραν 8 μ.μ. τα ιδρυτικά μέλη ως έπεται.

Εν Αθήναις τη 1η Σεπτεμβρίου 1973

ΟΙ ΙΔΡΥΤΑΙ

1. Αγαπητίδης Σωτήρ. Καθηγητής ΕΜΠ.
2. Αντωνιάδης Σπ. Τ. Δ/ντής Συνδέσμου Συν/τών Β. Ελλάδος.
3. Αρχοντάκης Κων/νος Υπ/ντής Συν/σμών Α.Τ.Ε.
4. Γλέζος Πέτρος τ. Δ/ντής Συν/σμών Α.Τ.Ε.
5. Ιλατζής Βασίλειος τ. Γεν. Δ/ντής Σ.Ε.Κ.Ε.
6. Ινιωτάκης Γεώργιος Γεν. Γραμ. ΟΣΥΓΟ.
7. Κακατσιδης Γεώργιος Δικηγόρος – Οικονομολόγος.
8. Κλήμης Αριστείδης Συγγραφεύς – τ. Δικηγόρος.
9. Κολύμβας Νικόλαος Αν. Γεν. Δ/ντής Σ.Ε.Κ.Ε.
10. Κωσταπάνος Ευάγ. Δικηγόρος
11. Μαυρομάτης Δημ. Πρόεδρος Σ.Ε.Κ.Ε.
12. Οικονομολόγος Απόστολος τ. Δ/ντής Συν/μών Α.Τ.Ε.
13. Πάνος Δημήτριος, τ. Δ/ντής Συν/μών Α.Τ.Ε., Συγγραφεύς
14. Παπαγαρυφάλλου Παν., Δικηγόρος
15. Πολύζος Νικόλαος, τ. Δ/ντής Υπουρ. Συντονισμού
16. Ραζής Νικόλαος, Σύμβουλος Ο.Γ.Α.
17. Ρουσσόπουλος Νικόλαος, Ακαδημαϊκός
18. Σιβρόπουλος Ανδρόν. τ. Δ/ντής Σ.Π.Ε.
19. Στρογγύλης Ιωάννης, Υπ/ντής Συν/μών Α.Τ.Ε.
20. Συκιανάκης Γεώργιος, Υφηγητής ΑΣΟΕΕ
21. Τζωρτζάκη Φωτεινή, Συγγραφεύς
22. Χασαπόπουλος Παν. τ. Δικηγόρος – Συγγραφεύς

Σημείωση: Ανεγνωρίσθη με απόφ. 4693/73 Πρωτ. Αθηνών. Κατεχωρήθη στο βιβλίο αναγνωρ. σωματείων αριθ. 4147/7-3-74.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΠΙΝΑ.

Η Σ.Ε.Κ.Ε. αποτελεί τη συνεταιριστική επιχείρηση των Ελλήνων καπνοπαραγωγών στην επεξεργασία και στις εξαγωγές του καπνού.

Οικονομικά ισχυρή και επιχειρηματικά δραστήρια, η Σ.Ε.Κ.Ε. διαθέτει σύγχρονες εγκαταστάσεις για 22.000 τόνους καπνού, κυρίως στη Θεσσαλονίκη, στην Καβάλα και στην Ξάνθη.

Αξιοποιώντας τη γνώση και τη δύναμη της συνεργασίας, λειτουργεί ανταγωνιστικά και με επιτυχία στις συνθήκες του ισχυρού παγκόσμιου ανταγωνισμού στην αγορά του καπνού.

Με την απασχόληση 1.500 ατόμων στην περίοδο επεξεργασίας του καπνού, η Σ.Ε.Κ.Ε. αποτελεί σημαντικό στήριγμα για τα εισοδήματα των καπνοπαραγωγικών περιοχών.

Επί μισό αιώνα και σε δύσκολους καιρούς, η Σ.Ε.Κ.Ε. στήριξε και στηρίζει την ελληνική καπνοπαραγωγή.

SYNEDIA S.A.

Σ.Ε.Κ.Ε. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ: ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ 1, ΕΥΟΣΜΟΣ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ:ΤΗΛ.: (031) 60.93.00

ΥΠΟΚ/ΜΑ ΑΘΗΝΩΝ: Γ. ΓΕΝΑΔΙΟΥ 8 & ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ, ΑΘΗΝΑ • ΤΗΛ. 3305.047

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΝΕΟ ΝΟΜΟ ΠΕΡΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Καταρτίσθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας νομοσχέδιο για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς. Από ό,τι γνωρίζουμε οι προτεινόμενες διατάξεις για ψήφιση είναι πολύ καλύτερες από την ισχύουσα σήμερα νομοθεσία. Αλλά έχει ανάγκη βελτιώσεων και νομοτεχνικής επεξεργασίας.

Δεδομένου ότι ουσιαστικά βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο και θα γίνει σύντομα διάλυση της Βουλής δεν υπάρχει πιθανότητα να συζητηθεί τώρα ως επείγον. Για βοήθεια στην καλύτερη μελλοντική διατύπωσή του κρίναμε χρήσιμο να δοθούν στη συνέχεια χρήσιμες παλαιότερες υποδείξεις όπως διατυπώθηκαν τότε από τους ειδικούς συνεταιριστές και εγκρίθηκαν από τη Γενική Συνέλευση της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού της 25-2-1976, πριν από τον νόμο 921 και τους πολλούς άλλους νεότερους νόμους που ζημίωσαν την αγροτική συνεταιριστική εξέλιξη.

Βέβαια, εκτός από τις παραπάνω υποδείξεις έχουν δημοσιευθεί στις σελίδες του περιοδικού μας πολλά νεότερα κείμενα ειδικών συνεταιριστών και νομικών που είναι δυνατόν να βοηθήσουν όλους τους αρμόδιους συντάκτες και τους βουλευτές κατά την ψήφιση.

Στο όλο κείμενο υποδείξεων που έχει δημοσιευθεί στο περιοδικό «Θέματα Συνεταιρισμών» (το έτος 1976 σελ. 2677) περιλαμβάνονται τα μέρη:

Τα Γραφεία της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού και του περιοδικού «Συνεταιριστική Πορεία» μεταφέρθηκαν στην οδό Ευπόλιδος 14 (3ος όροφος) στο κέντρο της Αθήνας (παραπλεύρως του Δημαρχείου).

Το τηλέφωνό τους είναι 3226.976.

Παρακαλούνται τα μέλη της Εταιρείας και οι άλλοι ενδιαφερόμενοι να στέλνουν την αλληλογραφία τους στην παραπάνω νέα διεύθυνση.

Για την αποστολή των συνδρομών στον Ταμία, βλ. στην πρότελευταία σελίδα μας.

I. Πώς τίθεται σήμερα το πρόβλημα.

II. Σύντομος επισκόπησης (θεωρητική και ιστορική) της εξελίξεως των στοιχείων του μελετωμένου θέματος.

III. Πόρισμα - προτάσεις IV. Ειδικότερες προτάσεις.

Αναδημοσιεύονται στη συνέχεια το κείμενο III και IV με τις γενικές και ειδικές προτάσεις.

III. Πόρισμα - Γενικαι προτάσεις.

1. Το θέμα της τροποποίησης της νομοθεσίας συνεταιρισμών τίθεται συνεχώς από διαφόρους πλευράς άλλοτε ως θέμα εξυγιάνσεως των, άλλοτε ως θέμα έκσυγχρονισμού, άλλοτε ως θέμα ικανοποίησης συνεταιριστικών επιδιώξεων αλλά χωρίς να υπάρχει ή απαραίτητος κατά θάθος γνώσις των υπάρχοντων και προς επίλυση προβλημάτων.

Είς πολλές περιπτώσεις οι έκφραζόμενοι περί ανάγκης τροποποίησης δέν είναι εις θέσιν να υποδείξουν συγκεκριμένα σημεία ή να υποστηρίξουν την γνώμη των, μερικοί δέ θεωρούν απαραίτητον την κατάργησιν του 602 μόνον και μόνον διότι «είναι παλαιός».

2. Δεκάδες, κατά καιρούς, ἀνηγγέλθη διτι συνεστήθησαν Ἐπιτροπαι διὰ τὸ θέμα τοῦτο (ποιμ(λι)ς συνθέσεως) ἀλλὰ ἡ πραγματικότης εἶναι διτι ἐλάχισται ἐπιχώρησαν εις κάποιαν συστηματικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ θέματος. Ἐπίσης ἔχουν συνταγῆ διάφορα κατά καιρούς ὑπηρεσιακά ἢ ἰδιωτικά ἢ ἀντιπροσωπευτικά σχέδια, μὴ διακρινόμενα συνήθως διὰ ἐνότητα, πληρότητα, συνέπειαν καὶ διὰ συνεταιριστικὸν πνεῦμα. Πάντα ταῦτα περιέχουν ὀλίγας ἢ πολλὰς διατυπώσεις χρήσιμους νὰ ἐξετασθοῦν (πρὸς ἀποδοχὴν ἢ ἠτιολογημένην ἀπόρριψιν) ὑπὸ καταλλήλου ὄργάνου.

3. Βασικῶς πρέπει νὰ τονισθῆ διτι καὶ ὁ ἄριστος νόμος περὶ συνεταιρισμῶν δέν ἀρκεῖ διὰ νὰ δημιουργηθῆ δι' αὐτοῦ καλὴ συνεταιριστικὴ κίνησις. Πρέπει νὰ συντρέξουν, ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα καὶ πολλοὶ ἕτεροι παράγοντες, ὡς π.χ. εἶναι ἡ ὀμαλὴ εἰρηνικὴ ἐξέλιξις τοῦ τόπου καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἡ κατάλληλος κρατικὴ πολιτικὴ εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν κοινωνικῶν καὶ οἰκονομικῶν προβλημάτων τῶν πτωχῶν καὶ μεσαίων κοινωνικῶν τάξεων, ἡ δημοκρατικὴ ἀντίληψις καὶ ἀγωγή, ἡ διάθεσις περιορισμοῦ ἢ καὶ καταργήσεως τοῦ ἐκμεταλλευτικοῦ πνεύματος καὶ θασικῶς ἢ ὑπαρξίς δυνατοτήτων ἐλευθέρας μελέτης, ἐκφράσεως καὶ ὀργανώσεως τῆς δράσεως τῶν ἀτόμων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων των μὲ ἰδίαν πρωτοβουλίαν, εὐθύνην καὶ ὠφέλειαν διὰ τοῦ Συνεργατισμοῦ, θεσμὸν τὸν ὁποῖον πρέπει, ἐν πρώτοις, νὰ κατανοήσουν διὰ νὰ δυνηθοῦν καὶ νὰ τὸν ἐφαρμόσουν καλῶς.

Συνεπῶς ἐν κατάλληλον κείμενον περὶ συνεταιρισμῶν θὰ ἀποδώσῃ καρποῦς μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν διτι τὸ γενικώτερον κλίμα τοῦ τόπου θὰ εἶναι κατάλληλον καὶ εὐνοϊκόν.

Μέτρα λαμβανόμενα θεβιασμένως διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων πιεστικῶν προβλημάτων διὰ χρησιμοποίησεως τοῦ (ἢ καὶ τοῦ) συνεταιριστικοῦ θεσμοῦ συνήθως εἰς οὐδὲν καταλήγουν. Τοῦναντίον κάμουν ὀγκωδεστέραν τὴν συλλογὴν τῶν κειμένων περὶ συνεταιρισμῶν καὶ συνήθως διαστρεβλώνουν τὴν περὶ αὐτοῦ γνώσιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν στελεχῶν καὶ τοῦ λαοῦ, ὥστε οὕτως νὰ καθίσταται ἀκόμη δυσκολωτέρα ἡ ὀρθὴ ἐν συνεχείᾳ ἐφαρμογὴ ἐπὶ τῇ θάσει τῶν πραγματικῶν συνεταιριστικῶν ἀρχῶν καὶ διαδικασιῶν.

4. Ἐπίσης πρέπει νὰ τονισθῆ διτι διὰ τὴν διατύπωσιν ἐνός, κατὰ τὸ δυνατόν ἀρτίου, σχεδίου νόμου περὶ συνεταιρισμῶν ἀπαραίτητος εἶναι ἡ μὲ χρονικὴν ἀνεσίαν ἐπεξεργασία τοῦ ὑπάρχοντος ἤδη ὕλικου καὶ τῶν οὐσιαστικῶν καὶ νομικῶν περὶ τὸ θέμα προβλημάτων. Πρὸς τοῦτο θὰ ἦτο λίαν ἐποικοδομητικὸν ἐὰν καθίστα-

το δυνατόν με την μέριμναν οιαδήποτε δυναμένου (ήτοι του Κράτους, ή της ΑΤΕ, ή της Συνομοσπονδίας Συνεταιρισμών ή της Έταιρείας Φίλων Συνεργατισμού ή και ομάδος έπιστημόνων) να καταρτισθή ειδική λεπτομερειακή εργασία ή όποια να περιλάβη χωριστά δι' έκαστον υπό ρύθμισιν σημείον (λήμμα π.χ. την Ένωσιαν. όρισμόν, ίδρυσιν, έγγραφην, Διοικ. Συμβούλιον κ.ο.κ.) λεπτομερή παράθεσιν:

α) Του Ισχύοντος σήμερα κανόνος δικαίου δι' αυτό,

β) τών περί αυτό νομολογιακών άμφισθητήσεων,

γ) κατά τό δυνατόν τάς επί του σημείου τούτου γενομένας κατά καιρούς, προτάσεις και ύποδείξεις υπό διαφόρων σχεδίων νόμων ή ειδικών έπιστημόνων, με ήτιολογημένην άποδοχην ή άπόρριψιν ή τροποποίησιν έκάστης τών άνωτέρω προτάσεων,

δ) πρότασιν ούσιαστικής και νομοτεχνικής διατυπώσεως του κανόνος περι του έξεταζομένου θέματος.

5. 'Επί τη θάσει του ύλικού τούτου δι' ύπευθύνου άντικειμενικού διαλόγου τών πλείστων άρμοδίων θα ήτο δυνατόν να άποσαφηνισθούν τά ούσιαστικά προβλήματα, να ύπάρξη ή δυνατή έπ' αυτών σύμπτωσις άπόψεων, να έπισημανθούν αι τυχόν άπομένουσαι διαφωνίαι. Ούτω θα έγινετο τελεικώς εύχερέστερον υπό του Κράτους ή χρυσή τομή (έντός του γενικώτερου κλίματος τών επιδιώξεων της συγχρόνου έλληνικής πραγματικότητας και τών δυνατοτήτων της) διά σχεδίου νόμου τελικής έγκρίσεως του τό όποιον θα έτίθετο ύπ' όψιν της Βουλής. Οί δικαιούμενοι και δυνάμενοι να έχουν γνώμην ως άρμόδιοι εις τόν πέριξ στοργγύλης τραπέζης διάλογον είναι κατ' άρχήν α) αι άρμόδια κρατικά ύπηρεσία επί τών γεωργικών συνεταιρισμών, β) ή ΑΤΕ ως συμπλήρωμα τών έν προκειμένω κρατικών ύπηρεσιών ως άσκούσα την έποπτεϊαν και άγροτικήν πίστιν, γ) ή Πανελλήνιος Συνομοσπονδία ως εκπροσωπούσα την γεωργικήν συνεταιριστικήν κίνησιν, δ) ή δυνατή αντιπροσώπευσις τών άστικών συνεταιρισμών καταναλωτικών, οίκοδομικών κλπ., ε) ειδικοί έπιστήμονες νομικοί, οικονομικοί, τεχνικοί έχοντες άσχοληθή συστηματικά με τούς Συνεταιρισμούς, στ) λοιποί δυνάμενοι να συμβάλουν κατά την κρίσιν τών πρηγουμένων παραγόντων.

6. Διά της τοιαύτης μεθοδεύσεως πιστεύεται ότι καθίσταται δυνατόν να προκύψη έργον τό όποιον να ύποβοηθήσιν πράγματι την συνεταιριστικήν πρόοδον του τόπου, όσον αύτη, έπαναλαμβάνομεν, έξαρτάται από την νομοθεσίαν.

IV. Ειδικότεραι προτάσεις

Μετά την τοιαύτην ως άνω θέσιν του ζητήματος, ή 'Επιτροπή έκρινε χρήσιμον να προχωρήσιν εις την διατύπωσιν ώρισμένων γενικών άπόψεων-προτάσεων της αι όποια θεωρούνται ύπ' αύτης ως βασικά και θα έπρεπε να έξετασθούν προκαταρκτικώς, να γίνουν άποδεκταί ή να άπορριφθούν ήτιολογημένως υπό τών άνωτέρω «άρμοδιών» ώστε να άποτελέσουν — όσαι γίνουν άποδεκταί — την κατευθυντήριον γραμμην τών περαιτέρω συζητήσεων κατά την διατύπωσιν του σχετικού νόμου. 'Ός τοιαύται έγκρίνονται αι κάτωθι (χωρίς να άποκλείεται ή ύπαρξις και άλλων έξ ίσου βασικών):

1. 'Ο νόμος περι συνεταιρισμών πρέπει να είναι νόμος πλαίσιον και όχι λεπτομερειακόν κείμενον. Εις τό καταστατικόν έκάστου Συνεταιρισμού (άνάλδγως της μορφής του και τών ειδικών συνθηκών) πρέπει να έπαφίεται ή ρύθμισις τών ειδικώτερων θεμάτων. 'Η δέ Γενική Συνέλευσις θα διακανονίξη έκάστοτε ύπευθύνως και με την πρωτοβουλίαν τών ενδιαφερομένων ύπευθύνων μελών, τάς λεπτομερείας δράσεως. Γραφειοκρατικά ρυθμίσεις άνωθεν γενόμεναι, πάντοτε άπέτυχον διότι είναι άντίθετοι προς την φύσιν του θεσμού, περιορίζουν την ανάπτυξιν τών ικανοτήτων της ιδιωτικής πρωτοβουλίας τών μελών και τόν έκτρέπουν οδηγούσαι

είς μείωσιν τῆς δραστηριότητος καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν μελῶν καὶ συνεπῶς εἰς ἀδράνειαν καὶ ἀποτυχίαν. Διὰ τὴν δυνήθη δὲ ἡ Γενικὴ Συνέλευσις ἐκάστου Συνεταιρισμοῦ νὰ ἐργασθῆ δημιουργικὰ καὶ νὰ ἀποδώσῃ κατὰ τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων τῆς, πρέπει νὰ ὑπάρχουν ἐν τῷ νόμῳ αἱ ἀπαραίτητοι ἐξασφαλιστικαὶ προβλέψεις διὰ τὴν κανονικὴν σύγκλησιν, σύνοδον, συζήτησιν, λήψιν ἀποφάσεων, διατύπωσιν τῶν πρακτικῶν κλπ. ὥστε νὰ ἐξασφαλλίηται ἡ οὐσία καὶ νὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ ὑφαρπαγὴ ἀποφάσεων.

2. Τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνον μὲ τὰς διεθνῶς ἐφαρμοζομένης συνεταιριστικὰς ἀρχάς, φιλελεύθερον, δημοκρατικόν, μὲ τάσιν νὰ ἀξιοποιούνηται αἱ δυνατότητες τῶν συνεργαζομένων. Αὐτοσχεδιασμοὶ διατάξεων καὶ κατευθύνσεων ἢ ἄλλαι τάσεις καὶ ἐπιδιώξεις (ὅσον ἐπιέγουσαι ἢ χρήσιμοι καὶ ἂν εἶναι αὗται) δεόν νὰ ἀποφευχθοῦν. Δι' ἕκαστον δὲ ἄρθρον πρέπει νὰ ὑπάρχη αἰτιολόγησις, ὥστε τὸ σύνολον νὰ παρουσιάζῃ ἐνότητα κατευθύνσεων καὶ διατυπώσεως.

3. Λόγῳ τῆς ἐνότητος τοῦ θεσμοῦ καὶ τοῦ ἀπαραιτήτου τῆς ἀναπτύξεως συνεταιρισμῶν τόσοσιν εἰς τὴν ὑπαίθρον ὅσον καὶ τὰς πόλεις πρὸς ἀμοιβαῖον ὄφελος ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀποφυγὴν ἐπιβλαβῶν συγχύσεων, πρέπει ἡ νομοθεσία συνεταιρισμῶν νὰ εἶναι ἐνιαία ὡς μέχρι τοῦδε (καὶ ὡς συμβαίνει εἰς τὰ πλεῖστα τῶν Κρατῶν). Εἰδικὰ τυχόν θέματα εἶναι εὐχερῶς δυνατὸν νὰ ρυθμισθοῦν εἰς ὀλίγα εἰδικὰ ἄρθρα ἢ κατὰ τὴν διατύπωσιν ἐκάστου ἄρθρου. Εἶναι δὲ δυνατὸν νομοτεχνικῶς νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ ἐπιζητούμενη ἀναμόρφωσις τῆς ὅλης βασικῆς νομοθεσίας (ν. 602 ὡς ἔτροπ.) χωρὶς νὰ ἀνακύβουν προβλήματα διὰ τὰ Ὑπουργεῖα τὰ ἀρμόδια ἐπὶ ἀστικῶν συνεταιρισμῶν.

4. Ἡ ὅλη ἐργασία διὰ τὴν ἀνάπτυξιν πρέπει νὰ γίνῃ μὲ βᾶσιν τὴν δομὴν τοῦ ἰσχύοντος κειμένου-δικαίου (ν. 602 ὡς ἔχει ἀνεπισήμως κωδικοποιηθῆ) ὥστε νὰ εἶναι γνωστὸν τὸ τί διατηρεῖται, τὸ τί μεταβάλλεται καὶ διατί μεταβάλλεται. Τοιοῦτοτρόπως θὰ ἀποφευχθοῦν παραλείψεις ρυθμίσεως θεμάτων αἱ ὁποῖα θὰ ἀφήνουν κενὰ καὶ θὰ δημιουργοῦν διαρκῶς οὐσιαστικὰ καὶ νομολογιακὰ θέματα.

5. Ἡ συνένωσις τῶν ἀτόμων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν συνεταιριστικῆς δραστηριότητος πρέπει νὰ γίνῃ ἐλευθέρως, ἀπὸ τὴν κατανόησιν ὑφισταμένης ἀνάγκης καὶ ἀπὸ ἐπιθυμίαν ἐπιλύσεως τοῦ προβλήματος κατὰ νόμιμον τρόπον διὰ Συνεταιρισμοῦ ἀναλόγως τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐκάστης περιπτώσεως. Δεσμεύσεις ἐκ τοῦ νόμου ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν μελῶν, τὴν ἔκτασιν ἐργασιῶν, τὴν περιφέρειαν, τὴν ἔδραν, τὰ κεφάλαια, τὴν περαιτέρω συνένωσιν τῶν συνεταιριστικῶν δυνάμεων κλπ. πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται καὶ νὰ περιορίζωνται εἰς τὸ ἀπολύτως ἀπαραίτητον καὶ μόνον ἐφ' ὅσον διὰ τούτων θὰ ἐξυπηρετῆται πράγματι ὁ θεσμός.

6. Τὸ θέμα εἰδικῶν ἀναγκαστικῶν συνεταιρισμῶν ἐξετέθη ἤδη εἰς ὑποβληθὲν ἀπὸ τὴν Ἑταιρείαν ὑπόμνημα ἐπ'εὐκαιρίᾳ τῆς τροποποιήσεως τοῦ Συντάγματος (*).

7. Ἐπιδιώξεις ἐν γένει τῆς κυβερνητικῆς πολιτικῆς εἰς διαφόρους τομεῖς αἱ ὁποῖα εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξυπηρετηθοῦν διὰ τοῦ θεσμοῦ τοῦ Συνεταιρισμοῦ, πρέπει νὰ ὑποβοηθοῦνται διὰ κινήτρων ἢ καὶ εἰδικῆς συμπαράστασως, οὐδέποτε ὁμως τὰ κίνητρα καὶ ἡ συμπαράστασις εἶναι δυνατὸν νὰ δίδουν δικαίωμα πρὸς παρέμβασιν ἢ νὰ προκαλοῦν διαστρέβλωσιν τῶν ἀρχῶν τοῦ συνεργατισμοῦ ἢ δημιουργίαν νόθων συνεταιρισμῶν, ὅσονδῆποτε ἐπιθυμητὸς καὶ ἂν εἶναι ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός. Σημειωτέον ὅτι ὑπάρχουν πολλαὶ δυνατότητες καὶ δικαιολογημένοι περιπτώσεις διὰ κίνητρα εἰς τὴν σφαῖραν τῶν συνεταιρισμῶν λόγῳ τῆς σημασίας τοῦ θεσμοῦ καὶ τῆς μειονεκτικῆς θέσεως εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει τεθῆ μέχρι τοῦδε, εἰς τὴν

(*) Βλ. τεῦχος 26 σελ. 2088. Ἐπίσης βλ. σχετικὴν μέλετην Κλήμη-Καμινάρη σελ. 2138, 2237, 2313 κ. ἐπ.

πραγματικότητα, έξ επιδράσεως ἐτέρων Ισχυρῶν δυνάμεων καὶ συμφερόντων.

8. Πρέπει νὰ ὑπάρξη περιορισμὸς εἰς τὸ ἐλάχιστον τῶν γραφειοκρατικῶν διατυπώσεων καὶ τῶν ἐπιβαρύνσεων κατὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ λειτουργίαν τῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων.

9. Τὸ ἄρθρον τοῦ νόμου περὶ τῆς ἐννοίας, τῶν σκοπῶν καὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς δραστηριότητος τοῦ συνεταιρισμοῦ πρέπει νὰ εἶναι διατυπωμένον κατὰ τρόπον γενικὸν καὶ οὐχὶ διὰ λεπτομεροῦς ἀπαριθμήσεως. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ καταστατικοῦ ἐκάστου συνεταιρισμοῦ.

10. Πρέπει νὰ τονωθῆ ὁ θεσμὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ ἐλέγχου (αὐτοελέγχου). Ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ Ἄρχῃ πρέπει νὰ ἀποβλέπη εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς δημοσιότητος ὀρισμένων πράξεων καὶ στοιχείων πρὸς προστασίαν τῶν μελῶν καὶ τῶν μετὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ συναλλασσομένων, εἰς τὴν συμπαράστασιν διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν τοῦ θεσμοῦ καὶ εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς τηρήσεως τῶν περὶ συνεταιρισμῶν διατάξεων.

11. Εἰς τὸν φορολογικὸν τομέα πρέπει νὰ ὑπάρξη κατανόησις τῆς πραγματικῆς φύσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ συνεταιρισμοῦ ὡς προεκτάσεως τῶν ἐπὶ μέρους συνεργαζομένων οἰκονομιῶν τῶν μελῶν. Ὁ συνεταιρισμὸς δὲν δύναται νὰ εἶναι κερδοσκοπικὸς οὐδὲ νὰ ἐπιδιώκῃ ἴδια συμφέροντα καὶ κέρδη. Τὰ περισσεύματα τέλους χρήσεως δὲν ἀποτελοῦν κέρδη ἀλλὰ ἐπιστροφὴν πρὸς τὰ συναλλαγέντα μέλη.

12. Πρέπει νὰ διευκολύνεται ἡ συγκέντρωσις κεφαλαίων εἰς ἕκαστον Συνεταιρισμὸν διὰ ρυθμίσεως τῶν ἐπὶ μέρους θεμάτων-ἐμποδίων (τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται καὶ ἐκτὸς τῆς νομοθεσίας συνεταιρισμῶν) τόσον διὰ τὴν μερικὴν αὐτοχρηματοδότησιν ὅσον καὶ διὰ τὴν θαθμισίαν οὐσιαστικὴν ἀνάμειξιν εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς πίστεως.

13. Ὁ τομεὺς τῆς κατεργασίας καὶ διαθέσεως τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐνδιαφέρει ἐξ ἴσου τόσον τοὺς παραγωγοὺς ὅσον καὶ τοὺς καταναλωτάς, τὸν τιμάριθμον, τὰς ἐξαγωγάς, τὸ ἰσοζύγιον κλπ. Συνεπῶς πρέπει νὰ ληφθοῦν δι' αὐτὸν εἰδικὰ μέτρα καὶ νὰ καθιερωθοῦν κίνητρα, νὰ χρησιμοποιηθοῦν δὲ πρωταρχικῶς οἱ Συνεταιρισμοὶ διὰ τὴν καλλιτέραν ἀντιμετώπισιν τῶν σχετικῶν πολυαριθμῶν καὶ δυσκόλων προβλημάτων.

14. Ὁ τομεὺς τῶν προμηθευτικῶν ἐργασιῶν, ὁ ὁποῖος εἶναι δυνατόν νὰ συμπιέσῃ τὸ κόστος τῶν προϊόντων καὶ τὸ κόστος ζωῆς, νὰ ἀξιοποιήσῃ τὸ εἰσόδημα τῶν ἀσθενεστέρων οἰκονομικῶς ἀτόμων καὶ νὰ ἐπιδράσῃ εὐνοϊκῶς ἐπὶ τῆς ὅλης οἰκονομίας, πρέπει ὄχι μόνον νὰ ἀπελευθερωθῆ ἀπὸ ὑφισταμένας δεσμεύσεις καὶ παρανοήσεις ἀλλὰ καὶ νὰ ὑποβοηθηθῆ.

15. Νὰ ἐξασφαλισθοῦν κατάλληλοι ὄροι καὶ προϋποθέσεις ὥστε νὰ τίθενται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Συνεταιρισμοῦ κατάλληλα πρόσωπα ἐκ τῶν συνεταιρῶν, ἐκλεγόμενα ὑπὸ τούτων, περιοριζομένων τῶν πολλῶν ὑπαρχόντων κωλυμάτων καὶ ἀσυνβιβάστων εἰς δν θαθμὸν προβλέπονται τοιαῦτα εἰς τὰ σωματεῖα καὶ τὰς ἑταιρείας.

16. Νὰ εἶναι δυνατὴ, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως ἐκάστου Συνεταιρισμοῦ, ἡ ἀποζημίωσις τῶν αἰρετῶν διὰ τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας πρὸς προαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν.

17. Πρέπει νὰ τονωθοῦν καὶ νὰ γίνουν περισσότερον διαρκεῖς αἱ σχέσεις καὶ ἐπαφαὶ συνεταιρῶν καὶ Συνεταιρισμοῦ. Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ γίνουν περισσότερον ἄμεσοι καὶ ἐμφανεῖς αἱ προσφερόμεναι ὑπὸ τοῦ Συνεταιρισμοῦ ὑπηρεσίαι καὶ αἱ ἀπολαμβανόμεναι ὠφέλειαι ὑπὸ τοῦ συνεταιρίου ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

18. Πρέπει νὰ περιορισθοῦν εἰς τὸ ἐλάχιστον αἱ πέραν τῆς μερίδος ἐπιβαρύνσεις τῶν συνεταιρῶν καὶ δὴ αἱ εἰσφοραὶ αἱ ὁποῖαι χρησιμοποιοῦνται δι' ὄπδκτησιν

έγκαταστάσεων κλπ. και αί όποια δέν έπιστρέφονται. Πόσα τοιαύτη συνεισφορά του συνεταιρίου νά εξατομικεύεται εις πίστωσιν λογαριασμού του και νά έπιστρέφεται έν καιρῶ υπό προκαθωρισμένους όρους.

19. Πρέπει νά καθιερωθούν ειδικαί διαχειρίσεις και ειδικαί συνελεύσεις έντός του γενικού συνεταιρισμού ούτως ώστε νά πραγματοποιούνται ειδικαί έργασια ένδιαφέρουσα ομάδας συνεταιριών μέ πρωτοβουλία, ευθύνη και ώφέλεια αυτών και άνευ έπιδράσεως των (και επί των) άλλων συνεταιριών. Νά είναι δυνατή ή ανάληψις ειδικών ύποχρεώσεων υπό των συνεταιριών των μετεχόντων εις έκάστην έργασιαν αί όποια νά ισχύουν και μετά την τυχόν άποχώρησιν έκ του συνεταιρισμού, έφ' όσον έδημιουργήθησαν έγκαταστάσεις ή άνελήφθησαν ύποχρεώσεις, διά την έργασιαν.

20. Έντός του άνωτέρω πλαισίου είναι δυνατή ή άντιμετώπισις του θέματος των ομάδικών καλλιιεργειών (υπό τās διαφόρους μορφάς και βαθμίδας των) θάσει της γενικής νομοθεσίας και διατάξεων καταστατικού και άποφάσεων ειδικών συνελεύσεων. Έλάχισται μόνον ειδικαί διατάξεις άπαιτούνται σχετικῶς.

21. Νά διευκολύνεται ή σύγκλησις και λειτουργία της γενικής συνελεύσεως, εξασφαλιζομένης της κανονικής λήψεως άδιαθλήτων άποφάσεων (έκκαθάρισις ύπαρχόντων νομολογιακών θεμάτων, καθιέρωσις θεσμού έκλεκτόρων επί μεγάλων συνεταιρισμῶν, δυνατότης περιωρισμένης άντιπροσωπεύσεως υπό έτέρου συνεταιρίου κλπ.).

22. Η έγγραφη και ή διαγραφη νά προσαρμοσθούν καλλίτερον εις την φύσιν του Συνεταιρισμού.

23. Νά είναι δυνατή ή χρησιμοποίησις και των τακτικών άποθεματικών εις τās άνάγκας του Συνεταιρισμού.

24. Νά καθιερωθούν κίνητρα διά τās συγχωνεύσεις και νά γίνη άπλοποίησις της σχετικής διαδικασίας.

25. Νά περιορισθούν αί ειδικαί ποινικαί διατάξεις και νά εφαρμόζονται περίπου όσα ισχύουν επί σωματείων και εταιρειών.

26. Νά ύπάρξη βασική πρόβλεψις διά την ρύθμισιν θεμάτων του ύπαλληλικού παράγοντος πρὸς τό συμφέρον των εργαζομένων, έντός θεσπιάς της φύσεως και των δυνατοτήτων του θεσμού. Νά τονωθή ή πρωτοβουλία και ή ευθύνη των και νά ύπάρξουν αί άπαραίτητοι βασικαί εξασφαλίσεις άμοιβαίως. Νά διευρυνθή εις Υπηρεσιακόν (διά σοβαρά γενικά θέματα) τό ύφιστάμενον Πειθαρχικόν Συμβούλιον διά τούς συνεταιριστικούς ύπαλλήλους.

27. Νά γίνουν αί άπαραίτητοι προβλέψεις διά την διεύρυνσιν της συνεταιριστικής ένημερώσεως και διδασκαλίας.

28. Άπαραίτητος ή δημιουργία Συνεταιριστικού Συμβουλίου άρμοδίου διά βασικά θέματα (διάδοσις αρχών, εκπαίδευσις, κατευθύνσεις, έποπτεία, συνεταιριστική πολιτική κλπ.). Σύνθεσις του άντιπροσωπευτικής.

29. Νά προβλεφθή ή δυνατότης άπλουστεύσεως και προσαρμογής των ύπαρχόντων πολυαρίθμων ειδικών νόμων, μέ τāsιν προσαρμογής των διατάξεών των εις την νέαν βασικήν νομοθεσίαν. Διατήρησις των έλαχίστων εκείνων ειδικών διατάξεων αί όποια είναι άπαραίτητοι δι' έκάστην περίπτωση.

30. Νά γίνη προσπάθεια προσαρμογής πρὸς τās κατευθύνσεις, πνεύμα, όρολογίαν του νεωτέρου γενικού έλληνικού δικαίου (Άστικός Κώδιξ, Πολιτ. Δικονομία, Ποινικόν, Ποιν. Δικονομία, Έμπορικόν, Έργατικόν κλπ.) ώστε νά περιορισθή ό άνευ λόγου διαφορισμός εις διατάξεις αί όποια είναι δυνατόν νά έξυπηρετούν τόν θεσμόν θάσει του γενικού δικαίου. Άρκει νά μη μεταβάλλεται ή ούσία του θεσμού.

Βιβλιογραφία συνεταιριστική και αγροτικής οικονομίας 1978-1985

Χρήσιμη για νεότερες συγγραφικές ενέργειες

Στους 5 τόμους του έργου «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα» του Αριστ. Ν. Κλήμη δίδεται, για κάθε περίοδο, πλούσια βιβλιογραφία, ώστε ο αναγνώστης να συνδέει το περιεχόμενό της με τα αντίστοιχα κεφάλαια του έργου.

Σε όσους τυχόν ενδιαφέρονται να ασχοληθούν, ως μελετητές ή συγγραφείς, με την περίοδο 1978 και έπειτα, ο κ. Κλήμης προσφέρει την παρακάτω χρήσιμη βασική πληροφόρηση (βιβλιογραφία) με βάση τη Βιβλιοθήκη του και άλλες πηγές.

- **Αβδελίδης, Π.**, «Ο Συνεταιρισμός στις συνθήκες του καπιταλισμού. Θεωρία – Εξέλιξη – Πράξη», Αθήνα, 1978, σελ. 329.
- **Αγροτική Τράπεζα**, «Γαλλική συνεταιριστική νομοθεσία. Τροποποιήσεις και συμπληρώσεις», Αθήνα 1978 σελ. 63.
- **ΑΤΕ**, «Έκθεση πεπραγμένων έτους 1977, με στοιχεία της γεωργικής συνεταιριστικής κινήσεως», Αθήνα, 1978, σελ. 66+Πίν.
- **ΑΤΕ**, «Η περί συνεταιρισμών νομοθεσία της Κύπρου», Αθήνα, 1978, σελ. 75.
- **Ανανιάδης, Κώστας**, «Υδατοκαλλιέργειες», Αθήνα, 1978.
- **Γαμβρούλης, Δημήτριος**, «Η συμβολή των δασικών συνεταιρισμών του νομού Ευρυτανίας στην ανάπτυξη της περιοχής», Αθήνα, 1978, σελ. 80+Πίν.
- **ΑΤΕ**, «Έκθεσις εργασιών της Α.Τ.Ε. 1977», Αθήνα, 1978.
- **Ασδραχάς, Σπύρος**, «Μηχανισμοί της αγροτικής οικονομίας στην Τουρκοκρατία – ΙΕ' – ΙΣΤ' αιών», Αθήνα, 1978.
- **Βραχνιάρης, Χρήστος**, «Η αγροτική λαϊκή εξέγερση του 1925 στα Τρίκαλα», Αθήνα, 1978.
- **Γιατράκος, Νίκος**, «Καθορισμός και κατάταξη των προβληματικών περιοχών της Ελλάδος», Αθήνα, 1978.
- **Θέματα Συνεταιρισμών**. Τόμος 8/1978.
- **Λεβέντης Νίκος, Σακέλλης Μιχάλης**, «Μέγεθος, πολυτεμαχικός και αποτελεσματικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Περίπτωση Κρήτης 1971-1975», Αθήνα, 1978.
- **Μάρδας, Δημήτριος**, «Ελλάδα – Ε.Ο.Κ. Η ελληνική γεωργία και το πρόβλημα της ένταξής της στην Ε.Ο.Κ.», Αθήνα, Θεσσαλονίκη, 1978.
- **Μουσείο Μπενάκη**, «Παραδοσιακές καλλιέργειες», Αθήνα 1978.
- **Μούσης, Νίκος**, «Ε.Ο.Κ., Ανάλυση της κοινοτικής πολιτικής, αγροτικής, νομισματικής, οικονομικής, κοινωνικής, περιφερειακής, περιβάλλοντος», Αθήνα, 1978.
- **Μυλωνάκη, Δανάη**, «Κείμενα για την ελληνική γεωργία, την ένταξη και την Α.Τ.Ε.», Αθήνα, 1978.
- **Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων**, «Ασφάλιση της γεωργικής παραγωγής από τον Ο.Γ.Α.», Αθήνα, 1978.
- **Αζίνας, Ανδρ.**, «Ετήσια Έκθεση Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως δια τα έτη 1973-1977», Λευκωσία Κύπρου 1978 σελ. 30+πίν.
- **Σιούτης, Παναγ.**, «Μια θεώρηση της οικονομικής ανάπτυξης στις συνθήκες που παρουσιάζει η Θράκη» Ξάνθη 1978, σελ. 9.
- **Καμενίδη Χρ. – Τζιμητρα Ειρ. – Κουτογλίδη Χαρ.**, «Η πολιτική τιμών στο μοσχαρίσιο κρέας. Απόψεις κτηνοτρόφων και προτεινόμενα μέτρα», Θεσ/νίκη 1978 (Ανάτυπο) σελ. 14.
- **ΕΣΥΕ**, «Συνοπτική Επετηρίς 1978», Αθήνα, σελ. 210.

- **Εταιρία Φίλων του Συνεργασιμού**, «Σχέδιο νόμου περί συνεταιρισμών», Αθήνα, 1978, σ. 34+46.
- **Κολύμβας, Νικ.**, «Δραστηριότητες και προσανατολισμοί της ΠΑΣΕΓΕΣ», Αθήνα, 1978, σελ. 36.
- **Παπαθανασίου Χρ.** (και αλ.), Το σύστημα εμπορίας και διακινήσεως των οπωροκηπευτικών στην Ελλάδα, Αθήνα 1978.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Ε.Ο.Κ. και κοινή αγροτική πολιτική», Αθήνα, 1978, σελ. 102.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Η Ελληνική Γεωργία», Αθήνα, 1978, σελ. 78.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Συνεταιριστικά θέματα. Διπλωματικές διατριβές σπουδαστών εκπαιδευτικής περιόδου 1977–78», Θεσ/νίκη, 1978, σελ. 155.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Συνέδριο ενημερώσεως σε θέματα Ε.Ο.Κ.», Αθήνα, 1978.
- **Ρέππας, Παναγιώτης**, «Η μετανάστευση από τις αγροτικές και ημιαστικές περιοχές της Ελλάδος, 1961–1971», Αθήνα, 1978.
- **Υπουργείο Γεωργίας**, «Απολογισμός προγράμματος δράσεως του Υπουργείου Γεωργίας έτους 1977», Αθήνα, 1978.
- **Υπουργείο Συντονισμού**, «Θράκη. Κοινωνική και οικονομική δομή. Δυνατότητες επενδύσεων», Κομοτηνή, 1978.
- **Βουλή των Ελλήνων**, «Πρακτικά 30 Μαΐου 1978 σχετικά με ΑΤΕ», Αθήνα 1978.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Συνεταιριστική ανάπτυξη», Τρίτη έκδοση, Αθήνα, 1978, σελ. 47.
- **Συνεταιριστική Ένωση Καπνοπαραγωγών Ελλάδος**, «30 χρόνια Σ.Ε.Κ.Ε.», Αθήνα, 1978, σ. 82.
- **Σελιανάκης, Γ.**, «Η Ελληνική μελισσοκομία στο καθεστώς των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων», Αθήνα, 1978, σελ. 123.
- **Τζωρτάκη, Φωτεινή, Θ.**, «Σχολικοί Συνεταιρισμοί», Β' έκδοση, Αθήνα, 1978, σελ. 142.
- **Χρονόπουλος, Ηλίας**, «Επιτεύγματα και θέσεις της ΠΑΣΕΓΕΣ στα βασικά θέματα της γεωργίας μας», Αθήνα, 1978, σελ. 18.
- **Καταναλωτής – Konsum**, «Καταστατικών». Αθήνα 1978 σελ. 26.
- **ΑΤΕ**, «Έκθεση πεπραγμένων έτους 1978 με στοιχεία της γεωργικής συνεταιριστικής κινήσεως», Αθήνα, 1979, σελ. 68+Πίν.
- **Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος**, «Γεωργική Στατιστική της Ελλάδος έτους 1977», Αθήνα, 1979, σελ. 111.
- **Ζεάκη, Σ.**, «Προβλήματα της Ελληνικής Οικονομίας. Προβλήματα Γεωργίας – Συνεταιρισμών», Πάτρα 1979 σελ. 131.
- **Ιλαντζής, Βασίλειος**, «Ο πιστωτικός συνεταιρισμός και ο ρόλος του στην άσκηση της αγροτικής πίστης», Θεσσαλονίκη, 1979, σελ. 20.
- **Θέματα Συνεταιρισμών**, Τόμος 9/1979.
- **Ιλαντζής, Βασίλειος**, «Η ανώνυμη συνεταιριστική εταιρεία», Θεσ/νίκη, 1979, σελ. 17.
- **Ιλαντζής, Βασίλειος**, «Ξάνθη: το χρονικό της συνεταιριστικής πορείας», Ξάνθη, 1979, σελ. 29.
- **Καλαϊτζής, Βασίλειος**, «Ο Έλληνας γεωργός και το κόστος των γεωργικών προϊόντων», Θεσσαλονίκη, 1979, σελ. 18.
- **Κισσοπανίδη Γ. – Καραζή Ι. – Ψυχουδάκη Α. – Παπαναγιώτου Ε. – Μαρτίκα Μ. – Μάνου Β.**, «Οικονομικότητα και παραγωγικότητα κρεοπαραγωγού πτηνοτροφίας» Θεσσαλονίκη 1979 σ. 114.
- **ΕΣΥΕ** «Στατιστική επετηρίς 1978» Αθ. 1979.
- **Απέργης, Σταύρος**, «Αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής», Αθήνα, 1979.
- **Θασίτης, Βασίλειος**, «Τα καπνά μέρλεϋ στην Ελλάδα», Αθήνα, 1979.
- **Κισσοπανίδης, Γεώργιος**, «Οικονομικότητα και παραγωγικότητα κρεοπαραγωγού πτηνοτροφίας», Θεσσαλονίκη, 1979.

- **Κοβέρης, Ν.**, «Το μάρκετινγκ των αγροτικών προϊόντων», Αθήνα, 1979.
- **Κολύμβας, Νικ.**, «Έκθεση δραστηριοτήτων και προβληματισμού. Νέες δομές και νέοι θεσμοί για μια καινούργια πορεία», Αθήνα, 1979, σελ. 43.
- **Κουτογλίδης, Χαράλαμπος**, «Αγροτική πίστη και γεωργικοί συνεταιρισμοί», Θεσσαλονίκη, 1979, σελ. 19.
- **Παπαχρίστου, Χαρίλαος**, «Αρχές συνεταιριστικές και θεωρία του συνεργατισμού στον αγροτικό τομέα των χωρών με ανταγωνιστική οικονομία», Αθήνα, 1979, σελ. 26.
- **Παπαγεωργίου, Κωνστ. – Παταής Παναγ.**, «Οργάνωση και διοίκηση γεωργικών εκμεταλλεύσεων και Συνεταιρισμών», Αθ. 1979.
- **Οικονομόπουλος Απόστολος – Κλήμης Αριστείδης – Καμινάρης Άγγελος**, «Το νέο δίκαιο περί γεωργικών συνεταιρισμών. Νόμος 921/1979», Αθήνα 1979 σ. 256. (Και Συμπλήρωμα 1979–1983, Αθ. 1983 σ. 257–272).
- **Παπαθανασίου, Χρήστος**, «Οικονομία, Τραπεζικό σύστημα και Α.Τ.Ε.», Αθήνα, 1979.
- **Υπουργείο Γεωργίας**, «Απολογισμός προγράμματος δράσεως του Υπουργείου Γεωργίας έτους 1978», Αθήνα, 1979.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «ΕΟΚ και Κοινή Αγροτική Πολιτική. Συνοπτική παρουσίαση», Αθήνα, 1979, σ. 110.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Ο Νόμος 921 περί Γεωργικών Συνεταιρισμών», Αθήνα, 1979, σ. 20.
- **Παπαδογιάννης, Μιχ.**, «Ερμηνεία του νέου νόμου περί Γεωργικών Συνεταιρισμών», Αθήνα 1979, σελ. 239.
- **Καμαρινού Λ.**, «Γεωργία και αναπτυξιακή διαδικασία στην Ελλάδα. Η συσσώρευση του γεωργικού πλεονάσματος», Αθήνα 1979, σελ. 264.
- **Κοσμόπουλος, Δημ. του Θεοφ.**, «Παρατηρήσεις για την ελληνική οικονομία, Αγροτική οικονομία, Γεωργ. Συνεταιρισμούς», 1979.
- **Διαφόρων συγγραφέων**: Αφιέρωμα στην Ελληνική Μελισσοκομία, Αθ. 1979, σ. 164.
- **ΠΑΣΕΓΕΣ**, «Καταστατικόν», Αθήνα, 1979, σελ. 48.
- **Σταυρόπουλος, Θεόδωρος, Γ.**, «Ιστορική ανάλυση του αγροτικού ζητήματος στην Ελλάδα. Τόμος Α' 1267–1827», Αθήνα, 1979, σελ. 505.
- **Σταυρόπουλος, Θεόδωρος, Γ.**, «Ιστορική ανάλυση του αγροτικού ζητήματος στην Ελλάδα. Τόμος Β' 1828–1909», Αθήνα, 1979, σελ. 381.
- **Χρονόπουλος, Ηλίας**, «Θέσεις και προσανατολισμοί της ΠΑΣΕΓΕΣ στα βασικά θέματα της γεωργίας μας», Αθήνα, 1979, σελ. 19.
- **Απέργης, Στ. - Ουζούνης, Γ.**, «Χρηματοδοτικοί πόροι της Α.Τ.Ε.», Αθήνα, 1980, σελ. 150.
- **Βακάκης, Χριστόδουλος – Γρεβενίτης, Παύλος**, «Η πιστοδότηση της Ελληνικής Γεωργίας. Το πιστωτικό έργο της Α.Τ.Ε. στον κλάδο της φυτικής παραγωγής», Αθήνα, 1980, σελ. 297.
- **Κατσανίδης, Στέργ.**, «Μάρκετινγκ Αγροτικών Προϊόντων» Θεσ/κη, 1980, 1981 και 1984 σ. 35.
- **Κλήμης, Αριστείδης, Ν.**, «Τί είναι και τί δεν είναι ο Συνεργατισμός – Συνεταιρισμός», Αθήνα – Ξάνθη, 1980, σελ. 170.
- **Κλήμης, Αριστείδης, Ν.**, «Μελέτη για την οργάνωση τομέα μορφωτικών εκδόσεων από την Ελληνική γεωργική συνεταιριστική κίνηση, υπό την αιγίδα της ΠΑΣΕΓΕΣ και ευθύνη της ΣΕΒΑΘ», Αθήνα, 1980, σελ. 87.
- **Κολύμβας, Νικόλαος**, «Οι δραστηριότητες του 1980 και οι νέοι ορίζοντες του συνεργατισμού», Αθήνα, 1980, σελ. 51.
- **Κολύρης, Παναγιώτης**, «Γεωργικοί συνεταιρισμοί. Το μέσον για την οικονομική άνοδο του αγρότη», Αθήνα, 1980 σελ. 32.

(Η συνέχεια στο επόμενο τεύχος)

ΤΑ ΧΩΡΙΑ ΜΑΣ: χάθηκε γι' αυτά η χρυσή ευκαιρία

του Γ. Σελλιανάκη

Κανείς ποτέ δεν ξέχασε το χωριό του. Το χωριό που κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες, σε κάποια ηλικία και για κάποιο λόγο, άφησε πριν από χρόνια. Για σπουδές, για δουλειά, ή οτιδήποτε άλλο. Φεύγοντας πήρε μαζί του την εικόνα του χωριού του, χαραγμένη στη μνήμη του και τη φέρνει μπροστά του, σε κάθε ευκαιρία, συγκρίνοντάς την, με τις εικόνες που βιώνει εκεί που πήγε.

Οι αναφορές στο χωριό του, στα σπίτια του, στις τοποθεσίες, στους ανθρώπους και άλλα, είναι συχνές και το πάθος της επιστροφής αθεράπευτο. Στο βάθος του χρόνου, βλέπει να προβάλλει εξωραϊσμένη η εικόνα αυτή, σε ένα σύγχρονο χωριό και η λαχτάρα της επιστροφής φουντώνει. Η ελπίδα πως θα ξαναγυρίσει σαν μόνιμος κάτοικος ή τακτικός επισκέπτης, τοποθετείται χρονικά, τότε που θα συνταξιοδοτηθεί. Κι όταν φθάσει η ποθητή αυτή στιγμή για τους ευτυχείς, που δεν έχουν δημιουργήσει αξεπέραστες υποχρεώσεις στην «ξενητιά» και διαθέτουν, το πατρικό σπίτι, ένα «κατάλυμα» από κάποια κληρονομιά, ή ένα χωράφι που θα μπορούσαν να χτίσουν «δυο δωμάτια», η απόφαση παίρνεται αμέσως. Στο χωριό, στο χωριό. Όχι άλλος θόρυβος, όχι άλλα καυσαέρια, όχι, όχι, όχι. Στο χωριό στις ρίζες.

Εκεί που είναι οι τάφοι των γονιών. Κοντά στους όσους βρίσκονται ακόμη εκεί, συγγενείς και φίλους. Στον καθαρό αέρα. Η σύνταξη φθάνει για τη συντήρηση και το εφάπαξ για τα έξοδα επανεγκατάστασης. Το αυτοκίνητο, σχεδόν πάντα για όλους, υπάρχει, για μικρότερες και ασφαλέστερες διαδρομές, περισσότερης επικοινωνίας στην ολιγάνθρωπη επαρχία, απ' ό,τι στην πολυάνθρωπη πόλη. Όλα καλά μέχρις εδώ για τους ευτυχείς. Γιατί είναι και άλλοι που η οδύσσειά τους στην «ξενητιά» δεν τους έδωσε τη δυνατότητα να σκεφθούν την Ιθάκη. Το μικρό χωριό τους, που κάτω από ορισμένες συνθήκες για τον καθένα, κάποτε το εγκατέλειψε.

Οι ευτυχείς της επιστροφής

Οι ευτυχείς της επιστροφής στα χωριά τους, και είναι αυτοί —ή καλύτερα θα μπορούσαν να είναι— οι πολλοί, (ιδιαίτερα την τελευταία 15/ετία που έφθασε στη σύνταξη, το μεγάλο κύμα των νέων που φύγανε από τα χωριά τους τα δύσκολα χρόνια της περιόδου 1945–60) παίρνουν αταλάντευτοι την απόφαση που χρόνια ονειρεύονταν. Μόνοι, με τη γυναίκα τους ή κάποιο από τα παιδιά τους, την ισόβια σύνταξή τους, το τραπεζιτικό βιβλιάριο με το εφάπαξ, τεράστιες εμπειρίες, δοκιμασμένες γνώσεις και την απόφασή τους να ζήσουν στο χωριό, ξεκινούν για το ταξίδι της επιστροφής. Μπορεί ο καθένας τώρα, να υπολογίσει για το χωριό του και οι ειδικοί —αν βέβαια υπάρχουν και ενδιαφέρονται εκτός από τα καζίνο, το ξυστό, το Λόττο και το Προ-Πο και γι' αυτό— να υπολογίσουν για όλη τη χώρα, τα **κεφάλαια**, τις **γνώσεις** και γενικά την ανθρώπινη **συνεισφορά**, που θα βοηθούσε την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στα χωριά μας.

Συνταξιούχοι: Γεωπόνοι, Οικονομολόγοι, Δάσκαλοι, Γιατροί, Δικηγόροι και

άλλοι καταξιωμένοι, με περγαμηνές, χειριστές κρατικών, επιχειρησιακών και άλλων υποθέσεων, είναι ό,τι καλό και ευχάριστο για τους ίδιους και για τα χωριά τους, αν θα ζούσαν σαν Συνταξιούχοι σ' αυτά, με τη λογική των πραγμάτων που συνοπτικά γράφω παραπάνω.

Γίνανε σύγχρονα σπίτια

Και είδαμε σε αρκετές περιπτώσεις αυτό το καλό. Είδαμε σύγχρονα σπίτια στα χωριά μας. Σπίτια που προκάλεσαν και τους ντόπιους να εκσυγχρονίσουν τα δικά τους, να φτιάξουν αποχωρητήρια, να μετατρέπουν πρώην σταύλους σε εντυπωσιακά και καλόγουστα «καθιστικά», να ανοίγουν παράθυρα σε σπίτια που είχε «σκαλοθυρίδες» και «πολεμίστρες» για το φωτισμό τους, να φτιάξουν κήπους, να φυτέψουν καλοπιστικά και άλλα δένδρα. Είδαμε την εφημερίδα να πουλείται στο χωριό, την καλή —την άλλη από τη συνηθισμένη— παρά στο καφενείο, ή την πλατεία και άλλα σημαντικά για την ανάπτυξη του χωριού, κοινωνική και οικονομική.

Η κρατική αδιαφορία

Όμως, αυτή η προοπτική, αυτή η εξαιρετική ευκαιρία, δεν αξιοποιήθηκε και σχεδόν χάθηκε από την κρατική αδιαφορία. Σε άλλες περιπτώσεις το κράτος επιδοτεί για να προσελκύσει κεφάλαια και ανθρώπους που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη μιας περιοχής ή μιας δραστηριότητας. Σ' αυτή την περίπτωση, και τα κεφάλαια και οι άνθρωποι, προσφέρθηκαν, χωρίς καμιά κρατική θυσία και προτροπή. Με μόνη υποχρέωση και φροντίδα του κράτους, να δημιουργηθεί και όπου υπήρχε, να διατηρηθεί το κατάλληλο κλίμα για μια τόσης σημασίας και αναγκαιότητας, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Δυστυχώς άλλες πηγές χρηματοδότησης και η κρατική αδιαφορία, κατάστρεψαν αυτή την προοπτική ανάπτυξης.

Το δυσμενές κλίμα, αποθαρύνει

Ο πακτωλός του κοινοτικού χρήματος (επιδοτήσεις) για τη Γεωργία, που στην πραγματικότητα με την κρατική αδιαφορία, χρηματοδότησε τον παράλογο και καταστρεπτικό της ανάπτυξης, εξοπλισμό, με όπλα και πυρομαχικά, για φιέστες και έδωσε τη δυνατότητα για άλλες αντικοινωνικές και αντιαναπτυξιακές δραστηριότητες και συμπεριφορές, εδημιούργησε το δυσμενές αυτό κλίμα, που αποθάρυνε και κατέστρεψε τα όνειρα ανθρώπων που προσφέρθηκαν να καταθέσουν στα χωριά που γεννήθηκαν, ότι απόχτησαν στην πολύχρονη, περιπλάνησή τους: **χρήμα, γνώσεις και εμπειρίες.**

Δεν μπορεί ο νομοταγής, ο φιλήσυχος και δημιουργικός, πρώην δημόσιος υπάλληλος, τραπεζικός, έμπορος, επαγγελματίας, να βλέπει (σε μερικά χωριά) στο διπλανό τραπέζι, παρουσία του χωροφύλακα ή και του Διοικητού του Αστυνομικού Τμήματος, τον άλλο να ξεκουμπουρώνει, γιατί έτσι το θέλησε ο ίδιος και οι κάλυκες των σφαιρών του πιστολιού του, να πέφτουν στα τραπέζια. Να μην έχει άλλο να συζητήσει, από καυγάδες για αγροζημιές και άλλες διαφορές, μιας αδιανόητης νοοτροπίας και τακτικής. Κανένας δεν προσφέρεται να ζήσει σ' αυτή τη διαμορφωμένη από την κρατική αδιαφορία, ζωή, όσο και αν η επιστροφή του στον τόπο που γεννήθηκε του ήταν όνειρο μια ζωής.

Έτσι χάνεται, όπου δεν χάθηκε ολότελα, η χρυσή ευκαιρία για τα χωριά μας.

Γ. ΣΕΛΛΙΑΝΑΚΗΣ

Μεταβολές στο Δ.Σ. της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού

– Έπειτα από, επί μήνες υποβαλλόμενη παράκληση του Προέδρου του ΔΣ της ΕΦΣ κ. Κ. Παπαγεωργίου όπως αναλάβει ως Πρόεδρος του Δ.Σ. έτερο μέλος του ΔΣ(*) τα μέλη του ΔΣ (αφού διατύπωσαν τη λύπη τους και ευχαρίστησαν τον αιτούντα για την πολύχρονη ουσιαστική προσφορά του) εξέλεξαν παμπηφεί ως Πρόεδρον του ΔΣ τον αντιπρόεδρον κ. Γεώργ. Σελλιανάκην. Ο κ. Παπαγεωργίου παραμένει ως μέλος του ΔΣ.

– Επίσης στη θέση του αποβιώσαντος Διοικητικού Συμβούλου Δημ. Λιάγκου (βλ. σε άλλες σελίδες μας), ανέλαβε ο κ. Νικ. Μπακαφούκας.

(*) «Στην ενέργειά μου αυτή (γράφει ο κ. Παπαγεωργίου στην επιστολή παραίτησης του από Πρόεδρος του ΔΣ), με ωθεί η αδυναμία μου να ανταποκριθών στις υποχρεώσεις που συνεπάγεται το αξίωμα, δεδομένου ότι, όπως σας είναι γνωστό, είμαι επίσης Πρόεδρος του Ινστιτούτου Συντετριωτικών Ερευνών και Μελετών. Η προεδρία στα δύο Δ.Σ. δεν είναι πάντοτε συμβατή και οι δυνατότητές μου δεν επιτρέπουν ανάπτυξη επαρκούς δραστηριότητας».

ΠΑΛΑΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑ

Η «ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ» ΤΩΝ ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΤΩΝ

Ένα συμφωνητικό ναυπήγησης

Για την ιστορία: Τα Αμπελάκια της Θεσσαλίας με την περίφημη «Κοινή Συντροφία» τουτέστιν τον πρώτο στο είδος του συνεταιρισμό κεφαλαίου και εργασίας στην Ευρώπη, κατέχουν έναν από του πιό σημαντικούς ρόλους στην οικονομική ιστορία της χώρας. Η δραστηριότητα του συνεταιρισμού (με εξαγωγές βάμβακος και νημάτων κυρίως στην Αυστρία) ξεκίνησε γύρω στα 1760 με υψηλότερο σημείο απόδοσης το 1803 και με τα πρώτα σημάδια κόπωσης τη διετία 1808-1809. Το 1920 σταματούν οι εξαγωγές, ενώ το βασικό πλήγμα εδόθη με την κατάρρευση της Τράπεζας της Βιέννης, όπου είχαν κατατεθεί 10 εκατ. φράγκα από τους αμπελακιώτες εμπόρους.

Στις 15 Σεπτεμβρίου 1797, μάλιστα, δηλαδή πριν από ακριβώς 200 ολόκληρα χρόνια, οι αμπελακιώτες έμποροι καθέλκυσαν και ένα καράβι με το όνομα «Καλλιρρόη», που μετέφερε τα προϊόντα στην Τεργέστη. Το σχετικό συμφωνητικό σε ενυδατωμένο χαρτί της εποχής βρίσκεται σήμερα στα χέρια του εφημερίου της Μητρόπολης Αθηνών κ. **Ηλία Δροσινού**, απογόνου ενός εκ των τότε συμβληθέντων εμπόρων Ιωάννη Χρόνια Δροσινού, ο οποίος διηύθυνε τη συνεργατική στη Βιέννη.

Όπως συνάγεται από την ανάγνωση του εγγράφου για τη ναυπήγηση της «Καλλιρρόης» – «το καραβάκι μας» αναγράφεται χαρακτηριστικά – είχε προηγηθεί προφορική συμφωνία και μόνον όταν ολοκληρώθηκε σκέφθηκαν οι συνεταιίροι να συντάξουν επίσημο συμφωνητικό. «*Δια του παρόντος γράμματος, γράφουν, φανερόν γίνεται ότι κατά την προτιτερινήν μας δια στόματος συμφωνίαν, όπου ήταν δια να φκιάσομεν ένα καραβάκι, Θεού θέλοντος, σήμερον ετελειώσεν αυτό... και ελθόντες όλοι ομού σήμερον εκάναμεν τον λογαριασμόν μας μέχρι λεπτού και ευχαριστήθημεν εις τα πάντα και εδώσαμεν δόξα τω Θεώ, τον οποίον παρακαλούμεν να δώσει πλούσια τα ελέη αυτού, να είναι πάντα οδηγός του και να το φυλάττη ανώτερον παντός κινδύνου.*».

Η «Καλλιρρόη» κόστισε τότε 4.900 γρόσια και στο συμφωνητικό παρατίθεται ο κατάλογος των ιδιοκτητών με τα μερίδια ενός εκάστου. Επίσης διευκρινίζεται ο τρόπος διανομής των κερδών και της αμοιβής του πλοιάρχου και του πληρώματος.

(Εφημ. ΤΟ ΒΗΜΑ 9 Νοεμβρ. 1997)

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ: Έτος 14ο (1999)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 1999 (ΚΑΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ)

Επιμέλεια Σύνταξης: Ολυμπ. Κλήμη-Καμινάρη

- **Βόσκογλου Μιχ.** Εφαρμογές σε Συνεταιρισμούς των Ασαφών Συνόλων. Τεύχος 55 σ. 174
- **Δοδόπουλος Σοφ.** Η συνεταιριστική Καπνοβιομηχανία. ΣΕΚΑΠ Τεύχος 53 σ. 20
- **Θέματα Συνεταιρισμών** (περιοδικό). Πριν 20 χρόνια: 1) Ο νέος, το 1979, νόμος περί γεωργικών Συνεταιρισμών, 2) Η ίδρυσις της Συνεταιριστικής Ασφαλιστικής, 3) Η ΣΕΚΑΠ. Τεύχος 54 σ. 104
- **Καραμίχα Τζαν.:** Εισήγηση στο Δ.Σ. της ΠΑΣΕΓΕΣ (30-3-1999) Τεύχος 54 σ. 65
- **Κλήμη-Μανίδη Πελ.:** Η συνεταιριστική εκπαίδευση στην Ιταλία. Τεύχος 53 σ. 40
- **Κλήμη-Καμινάρη Ολ.:** Ευρετήριο περιεχομένων του περιοδικού 1986-1998 κατά θέματα. Τεύχος 54 σ. 109
- **Κλήμης Αριστ.:**
- Το συγγραφικό συνεταιριστικό έργο του Νικ. Κολύμβα. Τεύχος 55 σ. 169
- Κράτος και Αγρότες (πριν 20 χρόνια). Τεύχος 55 σ. 189
- Δημήτριος Λιάγκος (Νεκρολογία) Τεύχος 56 σ. 196
- Βιβλιογραφία συνεταιριστική και αγροτικής οικονομίας Τεύχος 56 σ. 227
- **Λιάγκος Δημ.:** Πορεία θεμάτων των συνεταιριστικών υπαλλήλων. Τεύχη 53 σ. 30, και 55 σ. 162
- **ΟΗΕ. Γενικός Γραμματέας:** Εκθεση στη Γ.Σ. του ΟΗΕ για την κατάσταση και το ρόλο των Συνεταιρισμών παγκόσμια. Τεύχος 55 σ. 129
- **Παπαγεωργίου Κ.:**
- Το θεσμικό νομικό πλαίσιο για τους Ελληνικούς Συνεταιρισμούς. Θέματα σχετιζόμενα με την αναθεώρηση της συνεταιριστικής νομοθεσίας στην Ελλάδα. Τεύχος 53 σ. 1
- Η νέα εποχή για τους Έλληνες αγρότες και τους Συνεταιρισμούς τους. Τεύχος 54 σ. 76
- Συμπεράσματα της 3ης Ευρωπαϊκής Διάσκεψης για την Κοινωνική Οικονομία και ο ρόλος των Συνεταιρισμών στην εποχή παγκοσμιοποίησης της Οικονομίας. Τεύχος 54 σ. 85
- Ο Ε' τόμος του έργου Αριστ. Ν. Κλήμη «Οι Συνεταιρισμοί στην Ελλάδα» Τεύχος 56 σ. 215
- **Σελλιανάκης Γ.:**
- Η «ελιά η τιμημένη» και τα προβλήματα των ελαιοπαραγωγών. Τεύχος 53 σ. 24

- Οι κοινοτικοί πόροι. Ανύπαρκτη η ενημέρωση των αγροτών. Τεύχος 54 σ. 93
- Αγροτοσυνεταιριστικά προβλήματα: Πού εξαντλείται η δραστηριότητα πολλών σημερινών Αγροτικών Συνεταιρισμών Τεύχος 56 σ. 193
- Τα χωριά μας. Τεύχος 56 σ. 234
- Συντάξεις (της) του περιοδικού:**
- Οι φετινές κινητοποιήσεις των αγροτών. Μερικές επισημάνσεις. Τεύχος 53 σ. 30.
- Τα 80 χρόνια του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η εορταστική εβδομάδα 16-23 Μαΐου 1999. Τεύχος 53 σ. 19. και τ. 54 σ. 102.
- Σωκράτης Ιασεμίδης (120 χρόνια από τη γέννησή του, 70 χρόνια από το θάνατό του). Αναφορά και σε κείμενα Απ. Οικονομοπούλου, Νικ. Μιχόπουλου, Δ.ΘΠάνου, Ηλ. Χρονόπουλου, Ν. Κολύμβα, Θ. Τζωρτζάκη, Αριστ. Κλήμη. Τεύχος 53 σ. 37.
- Η Γ.Σ. του ΙΣΕΜ. Τεύχη 53 σ. 18. και 54 σ. 94.
- Ο Σύνδεσμος Υποτρόφων ΣΕΚΕ. Τεύχος 53 σ. 28.
- Διημερίδα ΠΑΣΕΓΕΣ και Ολλανδικής Πρεσβείας. Τεύχος 53 σ. 41.
- Οι Αστικοί Συνεταιρισμοί στην Αχαΐα. Τεύχος 53 σ. 42.
- Οι Συνεταιρισμοί των υδραυλικών. Τεύχος 53 σ. 44.
- Οικοδομικοί Συνεταιρισμοί. Τεύχος 53 σ. 44.
- Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στην Ελλάδα Τεύχος 53 σ. 45.
- Βιβλία και περιοδικά. Τεύχη 53 σ. 47 και 54 σ. 98.
- Νομοθεσία Συνεταιρισμών. Αστικοί Συνεταιρισμοί. Τεύχος 53 σ. 51.
- Εισαγωγικό σημείωμα στην Εισήγηση κ. Καραμίχα. Τεύχος 54 σ. 65.
- Προς τους φίλους αποδέκτες του περιοδικού μας. Τεύχος 54 σ. 65.
- Η νέα εποχή για τους Έλληνες αγρότες και τους Συνεταιρισμούς τους. Τεύχος 54 σ. 76.
- Περιεχόμενα των τευχών στα Αγγλικά. Σε όλα τα τεύχη
- Στοιχεία για την ταυτότητα του περιοδικού. Σε όλα τα τεύχη
- Νομοθεσία Συνεταιρισμών: Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί, Ν. 2716/1999. Τεύχος 55 σ. 152
- Νομοθεσία Συνεταιρισμών: Περί Συνεταιριστικών Τραπεζών. Τεύχος 55 σ. 185
- Ειδήσεις αγροτικές - συνεταιριστικές Τεύχος 56 σ. 199
- Ο θεσμός των «Κοινωνικών Συνεταιρισμών» στην Ιταλία Τεύχος 56 σ. 210
- Το καταστατικό της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού Τεύχος 56 σ. 218
- Μεταβολές στο ΔΣ της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού Τεύχος 56 σ. 235
- Η «Καλλιρρόη» των Αμπελακιωτών. Συμφωνητικό ναυπήγησης (από το «ΒΗΜΑ») Τεύχος 56 σ. 235
- Ξένοι συγγραφείς**
- Crauser Guy: Συνεταιριστική επιχειρηματικότητα στην Ευρώπη του 2000. Τεύχος 53 σ. 12.
- Bent Claudi Lassen: Η συνεταιριστική κίνηση στη Δανία. Τεύχος 54 σ. 79.
Μετάφραση Αγγ. Καλαντζοπούλου.
- Stafania Marcone: Προσπάθειες για προώθηση νέας συνεταιριστικής επιχειρηματικότητας στην Ιταλία. Τεύχος 55 σ. 159
- Margita Lukkarinen: Οι νέοι συνεταιρισμοί δημιουργούν θέσεις εργασίας (απόδοση Κ. Παπαγεωργίου) Τεύχος 56 σ. 203

«SINETERISTIKI PORIA»

COOPERATIVE REVIEW

Published by the «FRIENDS OF COOPERATION SOCIETY»,
14 Efpolidos Str., 105 52 Athens Greece.

CONTENTS OF No 56/1999

	Page
☐ G. Sellianakis: Comment on the activities of some Cooperators of the day	193
☐ D.B. Liagos (Obituary)	196
☐ Agricultural – Cooperative news and our views	199
☐ M. Lukkarinen: New cooperatives create work places	203
☐ Italian legislation on Social Cooperatives	210
☐ C.L. Papageorgiou: The 5 th volume of A.N. Klimis «Cooperatives in Greece»	215
☐ The statute of «The Friends of Cooperation Society»	218
☐ The new draft law on Agricultural Cooperatives – some older useful suggestions of the Friends of Cooperation Society	225
☐ A.N. Klimis: Publications on cooperatives and the agricultural economy of the period 1978-1985	231
☐ G. Sellianakis: Our villages: A golden opportunity is lost	234
☐ Changes in the Board of Directors of the Friends of Cooperation Society	236
☐ Documents of the past: The «Calliroe» of Ambelakia	236
☐ Index of contents of the Cooperative Review for 1999	237

« ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ »

ΔΡΑΣΗ - ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Τρίμηνη έκδοση Επιστημονικού - Ιδεολογικού προβληματισμού

Ιδιοκτήτης: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΣΜΟΥ

Νέα Γραφεία: Ευπόλιδος 14 (3ος όρ.) - Αθήνα 105 52 • Τηλ. 3226.976

Εκδότης - Διευθυντής: ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας:

Γεωργ. Σελλιανάκης, οδός Καραολή Δημητρίου 4 - Μελίσσια • Τηλ. 8042.439 • Τ.Κ.151 27

Επιμέλεια: για τη συγκέντρωση της ύλης, έκδοση, κυκλοφορία και τα οικονομικά του περιοδικού: *Τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου και ειδικοί συνεργάτες*

Εισφορές προαιρετικές ετήσιες για την έκδοση του περιοδικού:

- *Για Ενώσεις Συνεταιρισμών, Κεντρικές Οργανώσεις, Τράπεζες, Οργανισμούς : (όχι κατώτερες των 10.000 δρχ).*
- *Για Προτοβάθμιους Συνεταιρισμούς, άλλα Νομικά Πρόσωπα: (Οχι κατώτερες των 5.000 δρχ).*
- *Για άτομα (όχι κατώτερες των 4.000 δρχ).*
- *Για φοιτητές και νέους αγρότες (1.000 δρχ.)*

Τα εμβάσματα παρακαλούμε να γίνονται με ταχυδρομική επιταγή στον Ταμία της Εταιρείας Φίλων Συνεργατισμού κ. Γεωργ. Καφετζάκη, οδός Θράκης 30 - Νέα Σμύρνη 17 121 (τηλ. 93.55.394) ή με κατάθεση στον λ/σμό 0020108124628 της ΑΤΕ (με αναγραφή του ονόματος καταθέτου και ειδοποίηση από αυτόν του ταμία)

Τυπογραφείο: *Νικήτα Κ. Καράλη, Γερανίου 7 - Τηλ. - FAX: 5233.965*

Κυκλοφορία: *Φεβρουάριος 2000*

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΑΠΛΟΤΗΤΑΣ

Συνδετήρας.

Ένα πολυσύνθετο... απλό «εργαλείο».

Λιτό, λειτουργικό, έξυπνο, σίγουρο, ξεχωριστό, οικονομικό,
αποτελεσματικό, αξιόπραστο...

Κάπως έτσι φανταζόμαστε στη ΣΥΝΕΔΙΑ τη Διαφήμιση και κάπως
έτσι προσπαθούμε να την αξιοποιούμε καλύτερα.

Κάπως έτσι, κοντά της, μάθαμε να ΣΥΝΔΕΟΥΜΕ ΤΟ ΑΠΛΟ ΜΕ ΤΟ
ΧΡΗΣΙΜΟ.

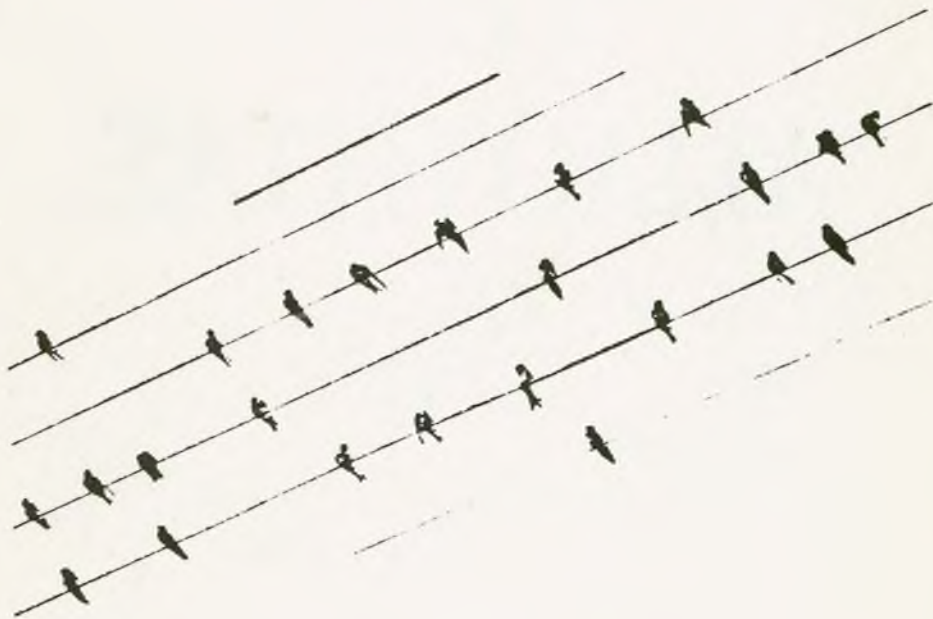
SYNEDIA S.A.

ADVERTISING

Καλλιρρόης 103 & Λεωφ. Συγγρού, 176 71 Καλλιθέα - Αθήνα
Τηλεφωνικό Κέντρο: 9213370, Fax: 9213045

ΧΡΕΟΣ ΜΑΣ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΑΣ ΑΝΟΙΞΗ!

ΑΓΡΟΤΙΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
με ανθρώπινο πρόσωπο